

VÄLIRAPORTTI: LAHTI – EUROOPAN YMPÄRISTÖPÄÄKAUPUNKI 2021

Toimenpiteet ajalla 1.11.2020 – 31.3.2021

YLEISTÄ

LAHTI – Euroopan Ympäristöpääkaupunki 2021

Euroopan komission on nimittänyt Lahden vuoden 2021 Euroopan ympäristöpääkaupungiksi (European Green Capital Award, EGCA) ensimmäisenä kaupunkina Suomessa. Tunnustus on osoitus Lahden pitkäjänteisestä ympäristötyöstä Suomen johtavana ympäristökaupunkina.

Lahdessa teemme rohkeita ympäristötekoja joka päivä. Olemme suunnannäyttäjät ilmastotyössä: luovuimme kivihiilen käytöstä vuonna 2019 ja olemme hiilineutraali kaupunki vuoteen 2025 mennessä, ensimmäisenä suurena kaupunkina Suomessa. Lahti on kehittänyt kiertotalousosaamisesta kasvuhakuista liiketoimintaa. Kaupungissa myös testataan ensimmäisenä maailmassa asukkaiden henkilökohtaista liikkumisen päästökauppaa. Lahden maankäytön suunnittelun ja asukasosallistumisen toimintamallit ovat inspiroineet laajasti muita kaupunkeja Suomessa.

Teemavuoden ohjelman rakentuminen

Ympäristöpääkaupunkivuosi rakentuu kunnianhimoisista ympäristötavoitteista, kumppanuuksista, projekteista, tapahtumista, kaupunkinäkyvyydestä ja kaupunkilaisten teoista. Olemme valmistelleet teemavuoden ohjelmaa tavaten satoja lahtelaisia ja pääijäthämäläisiä asukkaita, yhdistyksiä ja yrityksiä. Näiden tapaamisten perusteella päätimme avata ympäristöpääkaupungin oman projektirahoitusohjelman jo keväällä 2020, jotta paikalliset ideat pääsisivät konkretisoitumaan mahdollisimman ripeästi. Vuosi 2020 olikin valmistautumista Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021-vuoteen.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät koronapandemiaan ja sen vaikutukseen tapahtumien toteutukseen. Pandemia vaikuttaa tekemiseemme kahdella tavalla: se lisää paikallisten tapahtumien merkitystä vuoden ohjelmassa sekä haastaa omaksumaan nopeasti uusien teknologioiden tuomat mahdollisuudet toteutuksissa. Epävarmuus koronatilanteesta vaikeuttaa kuitenkin tapahtumien ja toiminnan suunnittelua, kun toteutustavat joudutaan arvioimaan usealla eri rajoitustoimenpideskenaariolla.

Väliraportti

Perustaessaan Kestävä Lahti-säätiön Lahden kaupunginhallitus päätti, että säätiö raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle toukokuussa ja marraskuussa. Syyskuusta 2019 toukokuuhun

2020 hanketta toteutettiin kaupungin konsernipalveluiden projektina ja toiminta siirtyi Kestävä Lahti-säätiölle 1.5.2020 lähtien.

Kestävä Lahti – säätiö esitteli ensimmäisen ympäristöpääkaupunkiprojektin väliraportin Lahden kaupunginhallitukselle 9.11.2020. Väliraportissa käytiin läpi hankkeen toimenpiteet kohdistuen ajanjaksolle 1.9.2019 – 30.10.2020, painottuen kuitenkin erityisesti säätiön aikaiseen toimintaan.

Tässä ympäristöpääkaupunkivuoden toisessa väliraporissa käydään läpi hankkeen toimenpiteitä ajanjaksolta 1.11.2020 – 31.3.2021.

Seuraava ympäristöpääkaupunkivuoden väliraportti esitellään Lahden kaupunginhallitukselle marraskuussa 2021.

Teemavuoden kokonaisvaikuttavuudesta tehdään erillinen raportti EU komissiolle vuoden 2022 alussa sekä erillinen viisivuotisraportti vuonna 2026. Raportti laaditaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa.

NÄKYVYYS

Viestinnän kattokonsepti ja ympäristöpääkaupunkibrändi

Ympäristöpääkaupunkivuodelle on luotu viestinnän kattokonsepti "Lahti on tehty kestäväksi", joka on otettu käyttöön kaikissa kanavissa. Lahden tarinaa Euroopan ympäristöpääkaupungiksi on tehty tutuksi niin sidosryhmille kuin kaupunkilaisillekin.

Lahti – tehty kestäväksi -kattokonseptin pohjalta on toteutettu ja suunniteltu lukuisia viestintä- ja markkinointitoimenpiteitä ympäristöpääkaupunkivuodelle. Alkuvuoden aikana on tuotettu mm. useita videoita, painomateriaaleja sekä tausta-aineistoja. Ympäristöpääkaupungin näkyvyyttä on vahvistettu erityisesti Lahden kaupunkikeskustassa ulkomainonnalla. Lisäksi ympäristöpääkaupunki on näkynyt esimerkiksi torin jäärädalla.

Medialle on luotu omat materiaalipankit, joihin tuotettu erilaista aineistoa. Sidosryhmille on tehty visuaalisia materiaaleja sekä viestintäohjeet, jotta mahdollisimman moni taho osallistuu ympäristöpääkaupunkivuoden yhteisviestintään. Ympäristöpääkaupunkiviestinnän yhteistyöryhmään kuuluu konserniyhtiöiden ja Lahden alueen korkeakoulujen viestinnän edustajat, ja ryhmä on kokoontunut säännöllisesti myös alkuvuoden aikana.

Alkuvuoden 2021 viestintäkampanjat

Euroopan ympäristöpääkaupunkivuosi käynnistettiin näyttävästi useilla eri viestintä- ja markkinointikampanjoilla. Ympäristöpääkaupunkia tehtiin näkyväksi ja tunnetuksi Helsingin päärautatieasemalla ja kauppakeskus Triplassa tehdyllä ulkomainonnalla avajaisten kunniaksi. Lisäksi Lahden asemaa ja tekoja markkinoitiin päämedioiden etusivulla: Helsingin Sanomissa, Aamulehdessä, Etelä-Suomen Sanomissa ja Turun Sanomissa.

ETUSIVUJEN PRINTTI- JA DIGIMAINONTA 3.1.

HS, printti + digi: 1 026 739
Aamulehti, printti + digi: 216 335
TS, printti + digi: 212 964
ESS, printti + digi (10.-24.1.2021): 417 240

**yhteensä n. 1,9
mlj. kontaktia**

**Ulkomainoskampanja
Helsingissä 4.-17.1.**

4,4M potentiaalista
katselukertaa

Elämysten puistoa ja virtuaalista avajaisseremoniaa markkinoitiin aktiivisesti paikallisesti ja kansainvälisesti. Ympäristöpääkaupunkivuoden avajaisviikolla lanseerattiin suurta mediahuomiota saaneet ja kaupunkilaisia ilahduttaneet kaupunkisukset, joiden avulla haluttiin tuoda esiin Lahden ilmastotavoitteita ja kannustaa kestävään liikkumiseen. Lisäksi Lahden Pelicans pelasi kaksi ottelua erikoispeleipaidoissa, joissa jokaisen pelinumeroiden takaa löytyi ympäristöfakta. Pelipaidat huutokaupattiin toisen ottelun jälkeen ja tuotot (13 935 €) ohjattiin junioritoimintaan. Lisäksi Lahden

kaupungin työntekijöiden tekemää ympäristötyötä tuotiin esiin mm. Kauppalehdessä ja LinkedInissä Planeetalla töissä -kampanjalla.

Mittarit; Mediaosumat, tunnettuus, vuorovaikutteisuus, liikenne ja mielikuva.

Kohderyhmät; Lahtelaiset, alueen asukkaat, muut suomalaiset kaupungit, vaikuttajat, asiantuntijat, yritykset ja yhteistyökumppanit, Euroopan muut kaupungit ja organisaatiot.

Viestinnän kanavat

1. Verkkosivut
2. Twitter
3. Facebook
4. Instagram
5. Youtube (Lahden kaupungin)
6. Uutiskirje
7. Kumppanikirje
8. Mediatiedotteet

Verkkosivut

Projektin greenlahti.fi-verkkosivuja on edelleen uudistettu. Sivustolle on luotu blogi, joka kokoaa yhteen ympäristöpääkaupunkivuoden yhteistyökumppaneiden tekemistä. Sivuston sisältöä on vahvistettu uusilla, pidemmillä artikkeleilla Lahden ympäristötyöstä. Useille isoille tapahtumille on luotu omat tapahtumasivut sivustolle.

Greenlahti.fi 1.11.2020 – 31.3.2021

Sivukatselut (=katseltujen sivujen kokonaismäärä)	156 648
---	---------

Istuntojen kokonaismäärä (=ajanjakso, jonka käyttäjä viettää aktiivisesti sivulla)	78 083
Käyttäjiä	49 173

Sosiaalisen median kanavien seuraajat

Kanavat / seuraajamäärä	31.10.2020	31.3.2021
Twitter (avattu 6/2019)	1 209	2 530
Facebook (avattu 4/2020)	1 944	4 150
Instagram (avattu 5/2020)	755	2 010

Sosiaalisen median osumia ajanjaksolla 1.11.2020 - 31.3.2021

Sosiaalisen median osumia tarkastelujakson aikana on ollut yhteensä 6 789 ja näiden tavoitavuus on ollut 274 miljoonaa. Mainintoja julkisissa tileissä on ollut yhteensä 9 530 kappaletta. Lukuun eivät sisälly yksityisten tilien julkaisut. Omien tilien sisältöjen (kuvat, videot) näyttöjen yhteismäärä on 6,53 miljoonaa.

Sosiaalisen median tilit ovat tavoittaneet kohderyhmittäin laajan yleisön ja kanaville asetettuihin tavoitteisiin on päästy. Näitä ovat mm. ympäristöpääkaupungin tietoisuuden lisääminen, kohderyhmäkohtaiset kiinnostavat sisällöt, seuraajien sitouttaminen sekä säännöllinen ja ajankohtaisuuteen perustuva sisällöntuotanto. Sosiaalinen media on myös vahvasti tapahtumamarkkinoinnin kanava.

SOSIAALISEN MEDIAN POSTAUKSIA

China Daily • Jan 30 • 05:00 pm
Finland's Lahti, the European Green Capital of 2021, has opened what they say the world's first urban ski-sharing system, to encourage
103M tavoitavuus

Buzzes • Jan 26 • 07:29 AM
With Finnish city Lahti being the European Green Capital 2021, local ice hockey team Lahti Pelicans is laying claim to being the world's
46M tavoitavuus

La Taite • Jan 26 • 05:31 pm
Finlande : comment Lahti est devenue capitale verte européenne
3,4M tavoitavuus

Elv Esquivel • Jan 26 • 05:43 pm
Esquis como medio de transporte La ciudad de Lahti, nombrada Capital Verde Europea en 2021, cuenta ahora con un sistema de esquí.
1,8M tavoitavuus

Vanhentuneiden mielikuvien ravistelu

Jukka Pekka Pure @jpkpuro • 21. tammik.
Minusta ajatteli minua „Lahti ei ole enää se vanha ”business city” pienehköä välikästä sivukorostuksella kaupungin mielikuvan v o i oikeasti vaikuttaa.
Bureo @lahtienkaupunki

Panu Helme @panuhelme • 20. tammik.
Huuh huuh miten @GreenLahti2021 kyykkyttää about koko muuta maailmaa sekä hiilineutraalustavoitteensa kunnanhiossa, että viestin paketoimissa.
Teekkaa He, about kohdassa 1.31.30 min @lahtienkaupunki

Mikko Rantanen • 2nd
Päättökortin asia Säästä Manager at Bannark Oy
Lahti ylitti jälleen Paikko laittaa jakoon, sillä mielestäni Lahden kaupunki tulee erittäin innovatiivista työtä monella osalla. Erityisesti ympäristön hyväksi. Uskalla, monipuolista ja hyvin hoidettuja tiluutapaikkia unohtamatta.

Kaisa Lipponen @kai2017 • 21. tammik.
Hienoa, miten Lahti näytetty lähi hetsellä mediassa ympäristöpääkaupunkina ja innovatiivisena eohrakuvana. Go @lahtienkaupunki & Lahti ottakaa kaikki ilo nit tästä vuodesta!! #ympäristöpääkaupunki #GreenLahti2021

Herlevin ja Oehlanderin mielestä Lahti sopii loistavasti Naughtyn BRGR:n uudeksi kotiseksi.
”Lahti jaksaa karsomme paljon anoa, kuten urheilun, tervetulleen ja monipuolisen elämän ja terpin viisecampin tänään vuoden Euroopan ilmastopääkaupungin arvonimen, joka sopii ajattelunmaailmaamme erittäin hyvin. Lahden burgerikulttuuri on erityisen korkealaatuinen ja monimuotoinen, ja on kirkkova päällä ”kustannomaan sitä entistä”, Oehlander kertoo.

Uutiskirje & kumppanikirje

Marraskuun ja maaliskuun välisenä lähetettiin yhteensä viisi suomenkielistä ja kaksi englanninkielistä uutiskirjettä. Uutiskirjeissä tuotiin esille ajankohtaisia asioita ja tulevia tapahtumia. Näiden lisäksi matkaan lähti kaksi sidosryhmille ja yhteistyökumppaneille tarkoitettua kumppanikirjettä. Uutiskirjeen

tilaajamäärä kasvoi merkittävästi. Suomenkielisiä tilaajia on yhteensä 872 ja englanninkielisiä 317. Sidosryhmäkirjeen jakelulistalla on yhteensä 265 sähköpostiosoitetta.

Perinteinen media 11/2021-3/2021

Mediaosumia on tarkastelujakson aikana ollut yhteensä 587 kappaletta, ja näiden potentiaalinen tavoitavuus on ollut liki 1,5 miljardia henkilöä. Vastaavasti ansaitun median mainosarvo on yhteensä 13,5 miljoonaa euroa. Lahden ympäristöpääkaupunkivuosi on saanut näkyvyyttä kaikilla mantereilla. Medialuvuista on huomattava, että se ei sisällä televisio- ja radio-osumia.

Avajaisten aikaan ympäristöpääkaupunki sai näkyvyyttä monissa kansainvälisesti merkittävässä medioissa, joita olivat mm. Le Figaro, EuroNews, Reuters, Forbes ja The Telegraph. Ympäristöpääkaupunki sai näkyvyyttä laajalti myös kotimaisissa medioissa (MTV, Iltalehti, YLE, Kauppalehti, Helsingin sanomat).

Yhteenveto ja tulossa olevat toimenpiteet

Ympäristöpääkaupunki on ollut merkittävästi esillä sekä kansainvälisesti että valtakunnallisesti eri medioissa. Ympäristöpääkaupunkivuoden alku ja viestintätoimenpiteet ovat myös kääntäneet lahtelaisten mielipiteitä teemavuodesta aiempaa positiivisemmaksi. Teemavuotta Lahdelle tärkeänä pitävien vastaajien osuus on kuntalaiskyselyiden mukaan lokakuun 2020 ja maaliskuun 2021 välillä kasvanut 10 prosenttiyksikköä. Maaliskuun kuntalaiskyselyyn vastanneista jopa yli 60 % lahtelaisista oli seurannut vuotta koskevaa uutisointia mediassa ja 20 % osallistunut itse asiaa koskevaan keskusteluun sosiaalisessa mediassa.

Ympäristöpääkaupunkiviestinnän seuraavat laajemmat kampanjat ajoittuvat kesäkuun alkuun. Elokuussa vahvistetaan näkyvyyttä erityisesti Helsingissä. Mediyhteistyötä tehdään aktiivisesti tarjoamalla eri medioille jutunaiheita ja näkökulmia Lahdesta. Syksyllä panostetaan erityisesti tapahtumamarkkinointiin suurimpien tapahtumien sijoituessa ajallisesti tulevaan syksyyn ja loppuvuoteen,

PROJEKTIT

Projektit vievät ympäristöpääkaupungin kumppanuuksia ja yhteistyötä käytäntöön. Rahoitamme eri toimijoiden ympäristöprojekteja ja innovaatioita Päijät-Hämeen alueella. Rahoituksen hakijat voivat tulla koko Suomen alueelta, mutta projektit kohdentuvat aina Päijät-Hämeeseen. Rahoitusta voivat saada esimerkiksi yhdistykset, aktiiviset asukastoimijat, yritykset, oppilaitokset ja tutkijat.

Rahoitusta uusille ympäristöratkaisuille

Tavoitteemme on löytää projektitukihauksen kautta uudenlaisia ja rohkeita ympäristöratkaisuja, joita eri tahot voivat kokeilla ja kehittää yhdessä teemavuoden aikana. Projektitukihaku on myös kohtaamisen ja yhteiskehittämisen alusta: projektitukihauksen kautta etsimme isommille kumppaniyrityksillemme sekä pienemmille toimijoille sopivia yhteistyömahdollisuuksia. Projekteilla vahvistetaan alueen eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja toiminnan näkyvyyttä.

Riippumattoman asiantuntijaryhmän arviointi

Projektihakemuksia arvioitiin kolmella ensimmäisellä kierroksella toteutettavuuden, uutuusarvon ja vaikuttavuuden perusteella. Ulkopuolinen asiantuntijaryhmä pisteytti projektit näiden arviointikriteerien pohjalta. Arviointiryhmässämme oli asiantuntijaedustus LUT-yliopistosta, Helsingin yliopistosta, Lahden seudun kehitys LADEC:sta, Sitrasta, Lahden nuorisovaltuustosta sekä Lahden kaupungilta. Teemavuoden aikana vankistamme projektitukihakumme ja Lahden alueen startup-toiminnan välistä yhteistyötä. Tavoitteenamme on, että monet rahoitetut hankkeet tuottavat aineksia uudelle liiketoiminnalle ja työpaikoille.

Vuonna 2021 projektirahoituksemme kohdentuu kumppaniyritysten kanssa yhteistyössä muotoiltavien haasteiden ratkaisuun sekä Päijät-Hämeen alueen tapahtumien tukemiseen. Projektituen kautta rahoitetaan arviolta noin 100 projektia ja kymmeniä tapahtumia vuosien 2020–2021 aikana.

Ympäristöpääkaupunkivuoden tukemat projektit

Kolmen ensimmäisen hakukierroksen yhteenlaskettu tukisumma on 834.163 €, joista kahden ensimmäisen tukikierroksen projektit esiteltiin ensimmäisessä väliraportissa (11/2020).

1. hakukierros, 6/2020

Myönnetty tukisumma yhteensä 194.063 €

2. hakukierros, 10/2020

Myönnetty tukisumma yhteensä 418.000 €

3. hakukierros, 12/2020

Myönnetty tukisumma yhteensä 222.100 €

Hakija	Projekti	Kumppanit
Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lahden yhdistys ry	Lähiluonto 2021	Lahden kaupunki, PHHYKY,
Lahden Pohjola-Norden ry	Gröna Norden - ilmastoystävällinen arki Pohjolassa	Lahden Nuorisotoimi, Lahden kaupungin ympäristökehitysyksikkö, Lahden Lyseo, Lotilan koulu, Länsiharjun koulu, Svenska skolan, Lahden pohjoismaisten ystävyyshaupunkien Norden- yhdistykset: Ålesund, Västerås, Randers, Akureyri
RaivioBumann OY	Päiväkotien vihreät pihat - projekti	Asemantaustan päiväkoti, Jalkarannan päiväkoti, Leikkituvan päiväkoti, Palokunnantien päiväkoti, Villa Piiparin päiväkoti, Metsäkankaan päiväkoti, Kilpiäisten päiväkoti, Liipolan päiväkoti,
Kuutio galleria Oy	HIUKKA - Hius - ja karvakuitu hiilinieluna	Painovoima ry, LAB- ammattikorkeakoulu Oy

Padasjoen kunta	Ulkoluokkaoppimisympäristön kehittäminen	Padasjoen Kirkonkylän kyläyhdistys ry, Padasjoen sotaveteraanit ry, Kunnan työllisydenhoitoyksikkö Padaspaletti, KeraGroup, Padasjoen 4H-yhdistys ry, Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme ry, Lahden kaupunginmuseumuseo, alueellinen museotyö, Padasjoen hevosurheiluseura Pahus ry, Padasjoen Luonnonystävät ry, Padasjoki-seura
Kannaksen lukio	Kannaksen lukion hiilijalanjäljen kartoitus	LUT-korkeakoulu
Taide-, juliste- ja muotoilumuseo LAD, Lahden museot	(FI) Julkisen taiteen kierros Jujut: tänä kesänä taide tulee kylään / (EN) Jujut – Public Art Goes on Tour: this summer art comes for a visit	Lahden taide-, juliste- ja muotoilumuseo, Kaupunkiympäristön palvelualue Lahden kaupunki, Lahden kaupungin julkisen taiteen työryhmä, Taiteen edistämiskeskus, Orimattilan kunta, Heinolan kaupunki, Asikkalan kunta, Kuvanveistäjäliitto Taiteilijat: Jenni Tieaho, taiteilija Silja Selonen, taiteilija Andy Best ja Merja Puustinen, taiteilijat Lahti City ry, VR, Torikapitaali Oy
Roboride Oy	EU ympäristöpääkaupunki Lahti matkalla kohti puhtaampaa ja toimivampaa kaupunkiliikennettä	Ladec Oy

Lahden kaupunki, Kaupunki ympäristöpalvelualue, kunnallistekniikka	Asematunnelin muraalihanke	Inspis ry, VR, Väylävirasto, Rejlers, Lahden taidemuseo, Kaupunkiympäristö ja kunnallistekniikka, Taiteen edistämiskeskus, Lahden taiteilijaseura Kauno ry, Phhykyn Studion Viis, Anne Sarnamo (neuvottelut kesken)
litin matkailu ry	Palveleva melontareitti Lahdesta Kymijoelle ja Kimolan kanavalle	Yli-Kaitala Oy, Kilkkilän farmi, Hotel Radalla, Best Lake Nature Adventures Oy, Manlok Oy
Benviroc Oy	Kulutuksen kasvihuonekaasupäästöjen laskentamallin kehitys -hanke, Kulma-hanke	Lahden kaupunki, Ympäristöpääkaupunkihanke, Hanke toteutetaan laajana, useamman tahon yhteistyönä. Hankkeen aikana tullaan perustamaan asiantuntijaverkosto, johon kutsutaan mukaan päästölaskennan osajia, eri tutkimuslaitosten edustajia sekä kaupunkien edustajia
Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri ry	Luontoperheleiri	Päijänteen Luonnonperintösäätiö ry, Vintturin majoitus, Yhden lehmän navetan publi

Orimattilan kaupunki / kirjasto-, kulttuuri- ja museopalvelut	ITE-valotaiteen syksy 2021	Orimattilan seurakunta, Orimattilan Pullomuseo, Kuvataiteilija Anna Turunen, Hanke neuvottelee lisäksi alkuvuodesta 2021 yhteistyökumppanuudesta mm. seuraavien tahojen kanssa • Kymenlaakson sähkö • Orimattilan Yrittäjät • Orimattilalaiset yhdistykset • Asunto-osakeyhtiö Koivu- Hovin asukkaat • Päijät- Hämeen Yrittäjät • Lahden seudun liikenne
Tero Äijälä Hollolan kunta/Vapaa- aikapalvelut	Monta luontoa Hollolassa	Jarmo Mäki, valokuvaaja, Hollolan Taideyhdistys ry.
Päijät-Hämeen hyvinvointipalvelujen kehitys ry	Lajittelutietoa kotona hoidossa oleville ikääntyville	Kirma Hoiva Oy, ML- Puhdistuspalvelu Ky
Lääkäriin sosiaalinen vastuu ry	Kestävä hyvinvointi lapsiperheissä	Muut toteuttajat: Helsingin yliopiston Kokonaisvaltaisen ja kestävänsysteemisen muutoksen Kudelma- verkosto (Helsingin yliopisto, Ekosysteemit ja ympäristö - tutkimusohjelma, Lahden kaupungin ympäristökehitys, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä Muut yhteistyökumppanit: SYKE ja THL (Luontoaskel), Folkhälsan (Naturkraft), Sydänliitto (Neuvokas perhe)
Päijät-hämeen hyvinvointiyhtymä	KesäHäzä moniaistillinen kulttuuritapahtuma	Lahti Sinfonia, Sopenkorven Kesanto

Ympäristöpääkaupungin Innovaatiokilpailu, 1 vaihe

4. Hakukierros, 1-3/2021

Myönnetty palkintosumma yhteensä 8.000 €

Hakija	Idea	Haasteen esittäjä
Jouni Ainali	Pyöräparkki työmatka-autoilun tappaja	Heinolan kaupunki
Juho Jormakka	Polkupyöräilyn lisääminen työmatkaliikenteessä	Heinolan kaupunki
Useless Company Maija Leino	Toimitusketjun hiilijalanjäljen optimointi digitaalisella ratkaisulla	Hämeen kauppakamari
Moprim Oy Hannu Anttila	Heinola polkee	Heinolan kaupunki
Sunnari & Vuoksenmaa Oona Sunnari	LahTili	Sitowise
ATK-Apu Pitkät Piuhat Ville Hautamäki	Lahti tukena ja mallina energiaratkaisuissasi	GGI
Nature Escape Jesse Myllylä	City Escape	Sitowise
Marianne Kämi	“Kylätalkoot” - Internetsivusto osallistumisen mahdollistajana	Sitowise

Ympäristöpääkaupungin tukemat projektit

4 - 6. hakukierroksien suunnitelmat

Alustava haku aika	Kohderyhmä	Alustava tukisumma
16.4.-14.5.2021	Haastekilpailun 2 vaihe	
1.3. - 30.3.2021	Tapahtumat	200.000
Syksy 2021	Toinen haastekilpailu	

KUMPPANIT

Lahden strategia on olla rohkea ympäristökaupunki, jossa etsitään ratkaisuja maailmanlaajuisiin ympäristöhaasteisiin yhdessä korkeakoulujen, yritysten ja asukkaiden kanssa. Ympäristöpääkaupunki tehdään laajassa yhteistyössä yli kunta- ja maakuntarajojen, koko Suomen yhteisenä asiana.

Ympäristöpääkaupunkivuoden ensimmäisen neljän kuukauden aikana Ympäristöpääkaupunkihanke on muun muassa pyrkinyt edistämään yrityskumppaneidensa vastuullisuushankkeita ja osallistamaan myös pienempiä yrityksiä teemavuoteen.

Innovaatiokilpailun kevään kierros käynnissä

Innovaatiokilpailun kevään kierros on edennyt sparrausvaiheeseen. Kierroksen haasteina olivat:

- **Sitowise** etsi ratkaisuja siihen, miten kaupunkilaisten osallistamista asuin ympäristön kehittämiseen voidaan edistää. Kaupunkilaisten osallistaminen päätöksentekoon ja kaupungin toimintaan on yksi Ympäristöpääkaupunkivuoden pääteemoista.
- **CGI:n** haaste liittyi lahtelaisten kiinteistöjen energiankäytön optimointiin datan avulla. Datan hyödyntäminen ja IT-ratkaisut ovat moderni ja merkittävä aihealue uusien vastuullisuusratkaisuiden kehittämisessä.
- **Heinolan kaupunki** etsi ratkaisuja pyöräilyn lisäämiseen työmatkaliikenteessään. Päijät-Hämeessä tehdään tällä hetkellä monella saralla paljon töitä kestävä liikunnan edistämiseksi.
- **Hämeen kauppakamarin** haaste liittyi yritysten materiaalivirtojen optimointiin. Ylimääräinen materiaalinkäyttö ja hävikin syntyminen on merkittävä ongelma sekä ympäristölle että yritykselle taloudellisesti.
- **Lahden kaupunki** etsi ideoita maankäytön ratkaisuista aiheutuvien päästövaikutusten arviointiin. Päästöjen minimoinnin lisäksi vastuullisuuden kehittämisen olennaisena osana on myös päästöjen ja niiden vaikutusten mittaaminen.

Kisassa **Heinolan kaupungin haaste osoittautui Sitowisen haasteen ohella suosituimmaksi hakijoiden keskuudessa**. Täten sparrausvaiheessa etsitään kolmesta eri ratkaisusta parasta hakijaa edistämään työmatkapyöräilyä Heinolan kaupungissa. Sitowisen haaste sai myös kolme hakijaa toiseen vaiheeseen. CGI ja Hämeen Kauppakamari saivat molemmat yhden hakijan sparrausvaiheeseen ja Lahden kaupungin haasteeseen ei löydetty ensimmäiseltä kierrokselta jatkoon pääsijää.

Innovaatiokilpailun toinen vaihe päättyi 14.5.2021 ja tähän mennessä hakijoiden on jätettävä rahoitushakemukset vaiheen aikana kehittämistään projekteista Rimbart-hakuportaalin kautta. Parhaita ja eniten haasteiden asettajien tavoitteita hyödyttäviä projekteja voidaan rahoittaa jopa 50 000 eurolla. Innovaatiokilpailu on tarkoitus järjestää uudestaan syksyllä. Kevään hakukierroksella ei ollut niin paljon hakijoita, kuin ympäristöpääkaupunkihanke olisi alun perin toivonut. Täten syksyn kierros pyritään järjestämään yhteistyössä LUT-yliopiston kanssa opiskelijoiden mukaan houkuttelemiseksi.

Ympäristöpääkaupunkihanke mukana myös StartHubin ja Aalto-yliopiston toiminnassa

Ympäristöpääkaupunkihanke on hyödyntänyt useaan otteeseen yhdessä LAB-ammattikorkeakoulun startup-keskus **StartHubin kanssa toteutettua virtuaalitudiota**. Studiosta on striimattu menestyksekkäästi ja laadukkaasti muun muassa Dialogue for Sustainable Cities-dialogisarjan jaksoja, CitiCap-loppuseminaari sekä infotilaisuus paikallisille yrityksille.

Aalto-yliopiston johtamisen ja yritys juridiikan maisteriopiskelijat pyrkivät **Capstone-kurssinsa työssä keksimään ratkaisuja Lahden alueen liikumisen päästöjen vähentämiseksi**. Kyseisen kurssin tarkoituksena on toimia opiskelijalle mahdollisuutena soveltaa tutkinnon aikana opittuja kauppatieteiden teoriaopintoja käytännön ongelmiin. Ryhmän ohjaajina toimivat Lahden kaupungilta Henna Eskonsipo-Bradshaw ja Ympäristöpääkaupunkihankkeesta Joel Pirinen. Lahden kaupungin haaste oli yksi kurssin halutuimpia opiskeliiryhmien keskuudessa.

Laajempaa ja aktiivisempaa yritys yhteistyötä

Ympäristöpääkaupunkihankkeen yrityskumppaniverkosto on kasvanut ensimmäisen julkaisukierroksen jälkeen. Helmikuussa 2021 verkostoon liittyivät pääyhteistyökumppaneiksi Peikko, Peab Asphalt sekä Kempower ja yhteistyökumppaniksi Vaisala. Lisäksi kumppanuus Hartwallin kanssa julkaistiin huhtikuussa. Kumppaneiden kanssa on käynnissä hyvin paljon erilaisia projekteja, joita viedään ympäristöpääkaupunkihankkeen toimesta aktiivisesti eteenpäin. Lisäksi hanke ja TBWA\Helsinki suunnittelevat kumppaneille viestinnän ja markkinoinnin kattokonseptia, jonka avulla kumppaniverkosto pääsisi hyötymään ympäristöpääkaupunkiyhteistyöstä näkyvämmällä tavalla.

Yrityskumppanimme, yhteistyömme sisällöt sekä tähän mennessä tehdyt toimet lyhyesti selitettynä:

NIMI	TASO	YHTEISTYÖN SISÄLLÖT	YHTEISTYÖN TOIMET
SITOWISE	PYK	<ul style="list-style-type: none"> - Osallisuus innovaatiokilpailussa - Design Sprint-kilpailu Green Design Weekille - Webinaari ja oma tapahtuma YPK-tapahtumakalenteriin - Avajaisten päästölaskenta - Päijät-Hämeen liikumisen ohjauksen projekti 	<ul style="list-style-type: none"> - Innovaatiokilpailun koordinointi - Design Sprintin valmistelu - Päästölaskenta valmis - Konsultaatiota tapahtumien suhteen
OSUUSKAUPPA HÄMEENMAA	PYK	<ul style="list-style-type: none"> - Pyöräparkit Lahteen LähiTapiolan kanssa - Kestävän ruuan hanke PHHYKYN kanssa - Kaupunkisuksiosallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> - Kaupunkisuksien fasilointi - Pyöräparkkien valmistelu, tulossa kesäkuussa

LÄHITAPIOLA VELLAMO	PYK	- Pyöräparkit Lahteen Hämeenmaan kanssa	- Pyöräparkkien valmistelu, tulossa kesäkuussa
LASSILA & TIKANOJA	PYK	- Innovaatiokilpailuhaaste syksylle	- Innovaatiokilpailu- haasteen ideointi
CGI SUOMI	PYK	- Osallisuus innovaatiokilpailussa - Kestävän kasvun forum- puheenvuoro - Tietojohtamisen järjestelmä Lahteen	- Innovaatiokilpailun koordinointi - Puheenvuoron ideointi - Tietojohtamisen järjestelmän ideointi
PEAB ASFALT	PYK	- Asfalttiaseman viestintä mm. tapahtumaosallisuudella - Innovaatiokilpailu haaste toiselle kierrokselle - Ekoasfaltti-suora Tour Lakeland-tapahtumaan	- Ekoasfalttisuoran valmistelu ja ideointi - Tapahtumaosallisuuden selvittely
KEMPOWER	PYK	- Toriparkin latausinfra-projekti	- Projektin viestinnän alustava selvittely
PEIKKO	PYK	- Construction Goes Circular- tapahtuma	- Tapahtuman suunnittelun avustus
FUJITSU SUOMI	YK	- Innovaatiotyöpaja ja sen tulosten esittely	- Innovaatiotyöpajan fasilitoinnissa avustaminen
WIPAK	YK	- Viestintäyhteistyö	- Viestintäyhteistyö suunnittelu
VAISALA	YK	- Ilmanlaatusensorit Lahteen - Lahti-Energia-yhteistyön mahdollisuus - Puheenvuoro EU Green Week- avajaisissa - Kevyen liikenteen väylien kuntokartoitus	- Puheenvuoron valmistelu - Ilmanlaatusensorien asentamisen edistäminen
NIEMI PALVELUT	YK	- YPK:n tapahtumalogistiikka - Tempauksia, kuten kaupunkisukset ja hevos- muuttokuorma - Tapahtumahaan koulutustapahtuma	- Avajaisten tapahtumalogistiikka
OP PÄIJÄT- HÄME	YK	- Green Growth Forum- pääkumppani	- Tapahtuman suunnittelun edistäminen
HARTWALL	YK	- Mainostaulu YPK:n käyttöön - Tehdas- ja pohjavesiteemainen yhteistyö	- Alustavaa ideointia, kunnolla käyntiin toukokuussa

Pienemmät toimijat tekijä-yhteistyöllä mukaan

Ympäristöpääkaupunkivuoden periaatteisiin kuuluu se, että kaikki vastuullisuutta edistävät toimijat saavat tulla mukaan osallistumaan. Tämän vuoksi **olemme lanseeranneet pää- ja yhteistyökumppanuustasojemme ohelle tekijä-yhteistyön.**

Hankkeemme *tekijä* saa oikeuden liittää oma toimintansa ympäristöpääkaupunkiin, oikeuden kutsua itseään ympäristöpääkaupunkihankkeen tekijäksi sekä oikeuden käyttää YPK-tunnusta ja viestintäopasta liiketoimintansa markkinoinnissa ja viestinnässä. Lisäksi yhteistyössä voidaan tilanteen mukaan tehdä muita yksittäisiä, erikseen sovittuja tapahtumiin ja viestintään liittyviä tempauksia, jos tämä nähdään molempien osapuolien mielestä järkeväksi.

Laajempi ja aktiivisempi yhteistyötoiminta hankkeemme kanssa edellyttää sopimussumman maksamista (maks. 50 000 €). Tekijä-yhteistyö mahdollistaa kevyemmän yhteistyön muodon niille tahoille, jotka eivät ole halukkaita investoimaan sopimussummaan. Tekijäksi pääsee läpäisemällä lyhyen vastuullisuustoimintaan liittyvän kysymyspatteriston. Lisäksi Ladecin kanssa on räätälöity oma kysymyspatteri vastuullisuusklustereiden yrityksille niihin liittymisen kannusteeksi.

Ympäristöpääkaupunkihankkeen tekijä-yhteistyökumppaneita ovat tällä hetkellä muun muassa **Lahden Kontti, Sinuhe, Lem-Kem, Makron, Marakon, Markprint, Lahti Basketball-juniorit** ja **Greenstar**.

KUNTALAISET

Kuntalaiset; erityisesti lapset ja nuoret - tähän mennessä tapahtunut

Ympäristöpääkaupungin projektituki – lapsiin ja nuoriin kohdistuvat projektit

Päiväkoti-ikäiset

- Kaupunkipuutarha: Puutarha kaupunkioloissa mahdollistaa lapsia oppimaan ympäristöempatiaa ja osallistumaan puutarhan hoitoon.
- Ahtialan lasten metsä: Ahtialalaiset päiväkotilapset istuttavat yhdessä 70 kuusentaimea lähiympäristöönsä.
- Tuhattajalkaiset: Lasten leikkiympäristöä elävöittävät Tuhattajalkaiset, jotka on tehty kaadetuista puunrungoista.
- Päiväkotien vihreät pihat –projekti: Projektissa päiväkotien pihat muuttuvat vehreiksi, viihtyisiksi ja toiminnallisemmiksi pihamoduulien avulla.

Koulu- ja lukioikäiset

- Toukkakompostori: Oppilaat tutkivat ruokahävikkiä, toukkakompostorin toimintaa, ravinnekiertoa ja terveen mullan merkitystä ruokatuotannossa.
- Rippikoulujen vastuullisuuskasvatus: Ympäristökasvatuksen koulutuspaketti rippikoululaisille.
- Hävikkiruokavahti kouluissa: Hankkeen avulla saadaan osallistettua lapsia ja nuoria toimimaan ilmastoystävällisesti ja näkemään konkreettisen toiminnan tulokset ymmärrettävästi.
- Kaarisilta Biennale: Taidenäyttely ottaa kantaa taiteen keinoin kestävään kehitykseen, ilmastonmuutokseen sekä ihmisten luontosuhteen vahvistumiseen. Toteutetaan yhteistyössä mm. paikallisten koulujen kanssa
- Kannaksen lukion hiilijalanjäljen kartoitus: Kannaksen lukio sitoutuu hiilineutraalisuusprojektiin, joka tukee Lahden roolia ympäristökaupunkina. Tavoitteena on nivoa lukio-opiskeluun ympäristötietoisuus niin teorian kuin käytännön tasolla.
- Gröna Norden - ilmastoystävällinen arki Pohjolassa: Kesällä 2021 pohjoismaisille nuorille järjestettävä workshop teemalla Gröna Norden - ilmastoystävällinen arki Pohjolassa. Tavoitteena on vihreän ja ympäristöystävällisen Pohjolan mahdollistaminen ruohonjuuritasolla kestäväen kehityksen keinoin.
- Ulkoluokkaoppimisympäristön kehittäminen: Oppimisympäristön tavoitteena on rakentaa luontoyhteyttä ja vaikuttaa myönteisesti ympäristöasenteisiin affektiivisesti, kognitiivisesti ja toiminnallisesti suunnitelluilla käytännön ratkaisuilla.
- Luontoperheleiri: Paikallisten luontojärjestöjen metsäteemaisella perheleirillä tutustutaan suomalaiseen metsään ja sen merkitykseen maapallon ja ihmisen hyvinvoinnin kannalta.

Nuoret aikuiset

- Sensus communis: Tunteet ja kokemukset huomioiva projekti rakentaa taiteen ja tieteen keinoin välineitä ymmärtää ilmastonmuutosta.
- RARE media: Nuorten oma media RARE tuo esille ympäristökaupungin projektit ja vaikuttavat teot siellä, missä nuoret kuluttavat mediaa. RARE kertoo tarinat tavalla, jolla nuoret haluavat ne kuulla.
- Inspiksen kaupunkitalkkari: Projektin tavoitteena on toimia ponnahduslautana nuorille takaisin työelämään. Inspiksen kaupunkitalkkarit edistävät kaupungin siisteyttä ja viihtyvyyttä sekä opastavat kaupunkilaisia arjessa.
- Mikromuovien suodatus vesistöistä: Hankkeessa suunnitellaan, rakennetaan ja testataan laite, jolla suodatetaan mikromuovit pois vesistöistä. Hanke toteutetaan yhdessä Salpauksen opiskelijoiden kanssa
- Arki-ihminen: Projekti vahvistaa kestävä kehityksen periaatteita taiteen avulla ja lisää ammattitaiteilijoiden ja taiteilijaopiskelijoiden välistä vuorovaikutusta ja osaamisen kehittämistä.
- Yhteisöllinen kotilaavu Asikkalan Aurinkovuorelle: Hankkeen kautta työllistettiin asikkalalaisia nuoria. Hankkeen perustana on sosiaalinen vahvistaminen sekä luontoyhteyden lujittaminen.
- Kestävä kehityksen nuorten työpaja: Kekessä etsittiin keinoja kääntää valtasuhteita täysivaltaisilta työelämäkonkareilta ja päättävässä asemassa olevilta ihmisiltä nuorille. Nuori ryhtyy rohkeasti ja äänekkäästi määrittelemään maailmaa, jossa hän tulee elämään.

Ympäristöpääkaupunkivuoden avajaiset – lasten ja nuorten osallistuminen

- Avajaislähetykset: Lahtelaisen lukiolaisen puheenvuoro Sitran Mari Paltsarin kanssa. Puheenvuorossa nostettiin esille juuri nuoria askarruttavia asioita. Renkomäen koulun kutosluokkalaisten oma ympäristöaiheinen musiikkitaide-teos.
- Elämysten puisto: Ympäristöpääkaupungin yhteisölähettiläänä toimivan Theatrum Olgan taideteokset, jotka toteutettiin kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti nuorten voimin.
- Videotaideteos Kylpijät: 10 viikon työpajatoiminnan aikana taideterapeutin johdolla syntynyt taideteos. Nuorista koostunut työryhmä pohti elämään ja ympäristöön liittyviä kysymyksiä luovia menetelmiä hyödyntäen. Tästä syntyi videotaideteos, joka oli esillä Elämysten puistossa.

Ympäristöpääkaupungin lähettilästoiminta

Asukaslähettiläät: Asukaslähettiläät toimivat läheisessä yhteistyössä ympäristöpääkaupunkihankkeen kanssa. Lähettiläät ovat ympäristöpääkaupungin sanansaattajia omissa viiteryhmissään. Lähettiläiden kautta projekti tavoittaa uusia kohderyhmiä. Lähettiläät toimivat ideoijina ja "testiryhmänä" ympäristöpääkaupungin projekteille sekä yrityskumppaneille. Vapaaehtoistoiminta koulujen, päiväkotien ja tapahtumien suuntaan ei ole vielä lähtenyt käyntiin koronatilanteen takia.

Yhteisölähettiläät: Yhteisölähettiläät toimivat ympäristöpääkaupungin sanansaattajina omissa viiteryhmissään. He nostavat omassa toiminnassaan esiin vastuullisuutta ja kannustavat siihen muita. Yhteisölähettiläät tavoittavat erityisesti lapsia ja nuoria.

Ympäristöpääkaupungin nuorten harrasteryhmä

Ryhmän toiminnan tarkoituksena on tarjota mielenkiintoista tekemistä ympäristöasioista kiinnostuneille nuorille ja lisätä nuorten vaikuttamisen mahdollisuuksia. Nuoret pääsevät vaikuttamaan ryhmän toiminnan sisältöihin ja siihen, millaiseksi toiminta lopulta muodostuu. Ympäristöpääkaupunkivuoden aikana luodaan nuorten osallisuutta vahvistava toimintamalli, joka voi jatkua teemavuoden jälkeenkin. Toimintaa koordinoi ympäristöpääkaupunkihanke yhdessä kaupungin ympäristökasvattajien kanssa. Ryhmään haettiin jäseniä avoimella haulla koulujen kautta. Ryhmä starttasi helmikuussa 2021.

Ympäristöaiheinen lastenkirja

Ympäristöpääkaupungin yhdessä lahtelaisen Merkityskirjojen kanssa toteuttama ympäristöaiheinen lastenkirja. Lapset osallistuivat kirjan tekemiseen. Mm. kirjassa seikkaileva Superkisu on saanut alkunsa lasten piirustuskilpailusta. Kirja jaettiin lahjana kaikille Lahden ekaluokkalaisille.

Koulut

Skidialogi: Skidialogi tuo erätaukokeskustelut kouluihin. Skidialogin pilottivaihe on startannut yhteistyössä Lahden kaupungin Erätaukoverkoston, Lahden kaupungin perusopetus- ja nuorisopalveluiden, perusopetuksen tutoropettajien sekä ympäristöpääkaupunkihankkeen kanssa. Pilottivaiheessa kehitetään Lahden kaupungille Erätauko-keskusteluun pohjaava lapsille ja nuorille suunnattu rakentavan keskustelun malli, jolla kehitetään tulevaisuudentekijöidemme dialogi- ja vuorovaikutustaitoja. Dialogi- ja vuorovaikutustaitojen lisäksi Skidialogi-toimintamallin tavoitteena on antaa lapsille ja nuorille tilaisuus osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja saada heidän äänensä kuuluviin.

Koulujen ympäristöhaastekalenteri: Koko vuoden mittaisessa ympäristöhaasteessa lapset pääsevät tutustumaan kestävän elämän periaatteisiin tekojen kautta. Voittajakoulut palkitaan Vihreä lippu -ohjelmaan mukaan pääsyllä. Haastekalenterin on toteuttanut yhteistyössä perusopetus, ympäristökasvattajat ja Ympäristökasvatusjärjestö Fee-suomen vihreä lippu -ohjelma.

Päiväkodit

Suomen ympäristöopiston Syklin koulutus: 23 varhaiskasvattajaa valmistui syksyn -20 ja kevään -21 aikana ympäristökasvattajiksi.

Ruoriniemen ympäristöpäiväkoti: Päiväkoti on urauurtavasti kasvanut vuodessa tavallisesta päiväkodista ympäristöpäiväkodiksi, jossa mm. henkilökunnan keke-tiimi kokoontuu viikoittain, eskariryhmällä on kotapäivät ja ulkoilusta on siirrytty aktiiviseen pihatoimintaan.

Lasten ympäristöpääkaupunki instagram-tili: Lahden ympäristöpääkaupunkivuosi varhaiskasvatuksen silmin. Instagram-tili "lastenympäristöpääkaupunki" tekee sosiaalisessa mediassa näkyväksi, mitä kaikkea ympäristöaiheista tapahtuu Lahden päiväkodeissa.

Kaupungilla tapahtuu

Kirjasto

- Verkossa pyörii ilmastolukupiiri.
- Puhetta pyhästä -illat on toteutettu Puhetta luonnosta -teemalla. Kaksi luento/keskustelutilaisuutta yhteistyössä Lahden seurakuntien kanssa etätoteutuksena.
- Aikuisten lukudiplomissa on painotetusti ympäristöteemaan liittyvää aineistoa.
- Kirjaston hiilijalanjälki on laskettu. Lahden kaupunginkirjasto oli yksi pilottikirjastoista mukana kirjastojen hiilijalanjälkeä mitanneessa hankkeessa.
- Ruoka ja ympäristö -verkkoluento, Mari Koistinen WWF.
- Luontoaiheisia kirjanäyttelyitä ja -vinkkejä verkkosivulla.
- Ympäristökirjoja uutiskirjeessä sekä pääkirjaston näyttelypöydässä.
- Pelidiplomissa on ympäristöpääkaupunkia ajatellen genre "Luonnon keskellä".
- Kirjoituskilpailu Lahden ja luonnon ystäville.
- Yksi satutuokiokasseista käsittelee ympäristöaihetta.

Wellamo-opisto

- Maksuttomia ympäristöpääkaupunkivuoteen liittyviä kursseja
 - Luontoaiheisia: Lehmusreitti, Järvien kierros, Likolammen esteetön polku
 - Luonto ja kädentaidot: Linnulle pesäpönttö lapsi ja aikuinen –kurssit, Hyönteishotelli lapsi ja aikuinen –kurssit, maisemamaalaus ja piirustus

Kuntalaiskyselyllä kartoitetaan tietoisuutta ja toiveita

Ympäristöpääkaupunki kartoitti tunnustuksen tunnettuutta sekä kaupunkilaisten suhtautumista ja odotuksia tulevalle teemavuodelle kuntalaiskyselyllä ensimmäisen kerran syyskuussa 2020. Toinen kysely tehtiin maaliskuun 2021 alussa.

Kuntalaiskyselyn toteutetaan kaikkiaan 4–6 kertaa teemavuoden aikana ja sen jälkeen. Ympäristöpääkaupunkivuoden tekemistä suunnitellaan ja ohjataan kuntalaiskyselystä saadun palautteen perusteella.

Kyselyn toteuttaminen tilattiin ulkopuoliselta toimijalta nettipohjaisena Webropol-kyselynä ja siihen vastasi 606 henkilöä. Gaia Consulting – yhtiön arvio toisen kuntalaiskyselyn tuloksista (19.3.2021):

Johtopäätökset

gaia

YPK-vuoden alku on onnistunut viestinnän ja näkyvyyden avulla kääntämään ihmisten näkemyksiä ympäristöpääkaupungin tittelistä positiivisemmaksi: en osaa sanoa –vastaajien määrä on vähentynyt samaan aikaan kun titteli koetaan aiempaa useammin tärkeäksi. Kokonaisarvosanaksi annettiin 3,6 (asteikolla 1-5).

Miesten määrä vastaajissa pieneni suhteellisesti voimakkaasti, joten heidän osallistamistaan niin kyselyyn kuin YPK-vuoteen kannattaneet pyrkivät lisäämään.

YPK:lta odotetaan vaikutuksia erityisesti Lahden alueen työpaikkojen ja yritysten syntymiseen. Lisäksi sen toivotaan kasvattavan lahtelaisten ylpeyttä kotikaupungistaan. Kyselyn vastauksista on tulkittavissa, että ylipäätään säätiön ulkopuolisten toimijoiden mukaan saaminen ja pitkäaikaiset vaikutukset koettiin tärkeiksi.

Kyselyn perusteella voi edelleen olla hedelmällistä viestiä siitä, mikä on ympäristöpääkaupunkivuoden merkitys Lahden elinvoimalle, ympäristötavoitteiden saavuttamisessa sekä kuntalaisen arjessa. Nämä asiat on tunnustettu myös aiemmin vaikuttavuuskehikon kautta merkittäväksi.

Vastaajien sukupuoli ja ikäjakauma

gaia

Kysely toteutettiin maaliskuussa 2021 nettipohjaisena Webropol-kyselynä. Kyselyyn vastasi yhteensä 606 vastaajaa, joista 78 % naisia, 21 % miehiä ja 1 % muita. Syksyn 2020 kyselyssä 373 vastausta, joista 69 % oli naisia, 30 % miehiä ja 1 % muita.

	n	Prosentti
Nainen	472	78,27%
Mies	126	20,9%
Muu	5	0,83%

Vastaajamäärän tuplaantuminen on tapahtunut naisvastaajien määrän kasvuna: miesvastaajia on vain 16 enemmän kuin viimeksi. 35-44- ja 45-65-vuotiaiden naisvastaajien määrä tuplaantui. Samoin tuplaantui 35-44-vuotiaiden miesten määrä.

	Naiset -24	Naiset 25-34	Naiset 35-44	Naiset 45-65	Naiset 65-	Yhteensä
Yhteensä	12	57	115	207	81	472

	Miehet -24	Miehet 25-34	Miehet 35-44	Miehet 45-65	Miehet 65-	Yhteensä
Yhteensä	10	26	22	48	20	126

Vastaajista suurin osa oli yli 35-vuotiaita naisia. Vähiten vastauksia saatiin alle 24-vuotiailta.

Tuloksista analysoitiin naisten ja miesten vastaukset viidessä eri ikäryhmässä: alle 25-vuotiaat, 25-34-vuotiaat, 35-44-vuotiaat, 45-64-vuotiaat sekä 65- vuotta täyttäneet.

Kyselyssä käytetyistä ikäryhmistä analyysiin yhdistettiin ryhmät alle 18-vuotiaat ja 18-24 vuotiaat sekä 45-54 vuotiaat ja 55-64 vuotiaat.

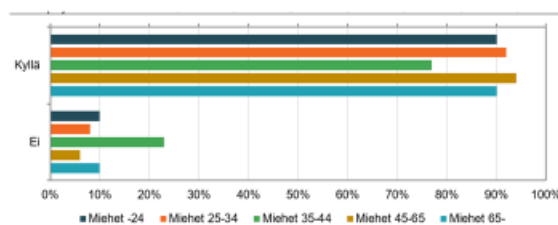
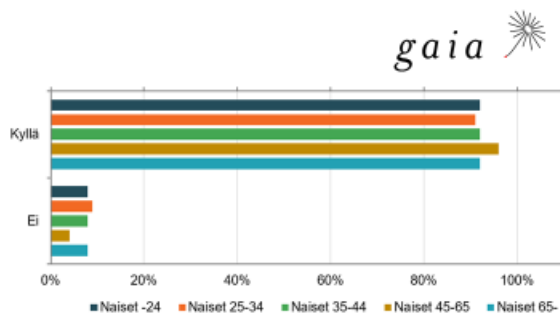
Oletko päijäthämäläinen?

Vastaajista 93 % oli päijäthämäläisiä.
Syksyllä 2020 95 %.

Muutos on tapahtunut miehissä, joista
aiempaa suurempi osa oli tällä kertaa
Päijät-Hämeen ulkopuolelta.

	Naiset -24		Naiset 25-34		Naiset 35-44		Naiset 45-65		Naiset 65-		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Kyllä	11	91,67 %	52	91,23 %	105	92,11 %	199	96,14 %	74	92,50 %	441
Ei	1	8,33 %	5	8,77 %	9	7,89 %	8	3,86 %	6	7,50 %	29
Yhteensä	12		57		114		207		80		470

	Miehet -24		Miehet 25-34		Miehet 35-44		Miehet 45-65		Miehet 65-		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Kyllä	9	90 %	24	92,31 %	17	77,27 %	45	93,75 %	18	90 %	113
Ei	1	10 %	2	7,69 %	5	22,73 %	3	6,25 %	2	10 %	13
Yhteensä	10		26		22		48		20		126

Miten tärkeänä pidät, että Lahti on Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021?

Vastaajista 76 % piti melko tai erittäin tärkeänä sitä, että Lahti on ympäristöpääkaupunki. Kasvua viime kertaa on 10 %-yks., sillä syksyllä 2020 luku oli 66 %.

18 % piti tittellä täysin tai melko tarpeettomana. Vastaavasti syksyllä 2020 24 % vastasi näin.

En osaa sanoa –vastaajien määrä on vähentynyt samaan aikaan kun titteli koetaan aiempaa useammin tärkeäksi. Tämä on merkki siitä, että YPK-vuoden alku on onnistunut kääntämään ihmisten näkemyksiä positiivisemmaksi.

Kaikista ryhmistä suhteessa eniten "erittäin tärkeää" –vastauksia antoivat 25-34-vuotiaat miehet ja melko tai erittäin tärkeäksi aiheen kokivat useimmin yli 65-vuotiaat miehet. Negatiivisimmin suhtautuivat alle 24-vuotiaat miehet ja 35-44-vuotiaat naiset.

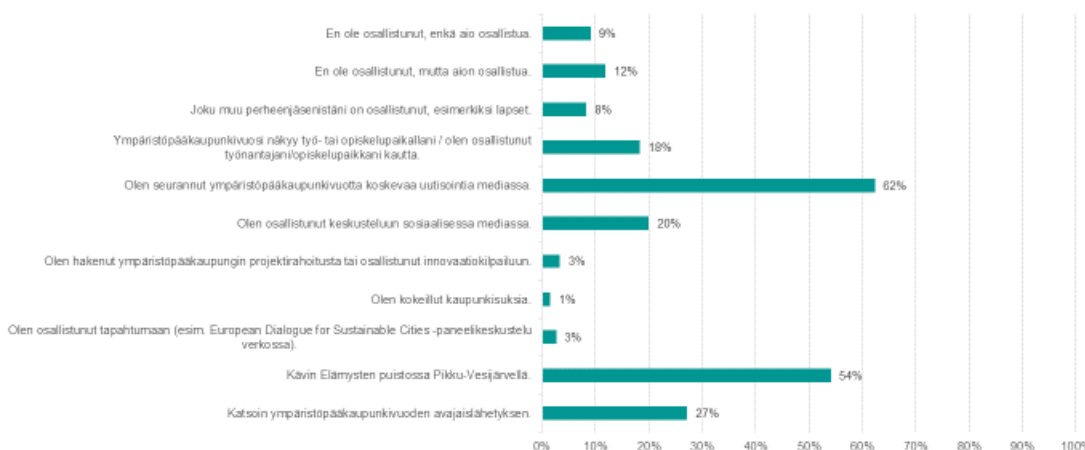
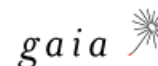
Varmimpia kannastaan olivat alle 24-vuotiaat vastaajat sekä 35-44-vuotiaat miehet. Kannastaan epävarmojen määrä on vähentynyt viime kyselystä (jolloin 10%).

	n	Prosentti
Täysin tarpeetonta	45	7,45%
Melko tarpeetonta	65	10,76%
En osaa sanoa	35	5,79%
Melko tärkeää	235	38,91%
Erittäin tärkeää	224	37,09%

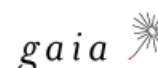
	Naiset -24		Naiset 25-34		Naiset 35-44		Naiset 45-65		Naiset 65-		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Täysin tarpeetonta	1	8,33 %	2	3,51 %	9	7,89 %	17	8,25 %	7	8,64 %	36
Melko tarpeetonta	1	8,33 %	3	5,26 %	15	13,16 %	23	11,17 %	9	11,11 %	51
En osaa sanoa	0	0 %	3	5,26 %	5	4,39 %	13	6,31 %	7	8,64 %	28
Melko tärkeää	5	41,67 %	25	43,86 %	49	42,98 %	73	35,44 %	28	34,57 %	180
Erittäin tärkeää	5	41,67 %	24	42,11 %	36	31,58 %	80	38,83 %	30	37,04 %	175
Yhteensä	12		57		114		206		81		470

	Miehet -24		Miehet 25-34		Miehet 35-44		Miehet 45-65		Miehet 65-		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Täysin tarpeetonta	1	10 %	2	7,69 %	1	4,54 %	4	8,33 %	0	0 %	8
Melko tarpeetonta	2	20 %	3	11,54 %	1	4,55 %	5	10,42 %	3	15 %	14
En osaa sanoa	0	0 %	1	3,85 %	0	0 %	5	10,42 %	1	5 %	7
Melko tärkeää	4	40 %	8	30,77 %	11	50 %	19	39,58 %	11	55 %	53
Erittäin tärkeää	3	30 %	12	46,15 %	9	40,91 %	15	31,25 %	5	25 %	44
Yhteensä	10		26		22		48		20		126

Oletko osallistunut johonkin ympäristöpääkaupunkivuoden tapahtumaan tai toimintaan? (monivalinta) 1/3

Oletko osallistunut johonkin ympäristöpääkaupunkivuoden tapahtumaan tai toimintaan? (monivalinta) 2/3

Suosituimmat tavat osallistua olivat uutisoinnin seuraaminen mediassa sekä Pikku-Vesijärven Elämysten puisto.

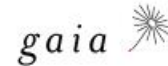
Miehet ovat useammin katsooneet avajaislähetysten, osallistuneet tapahtumaan tai hakeneet projektirahoitusta kuin naiset. Toisaalta myös suurempi osa heistä ei aio osallistua.

Naisten vastauksissa miehiä suuremman osuuden saavat jonkun muun perheenjäsenen osallistuminen sekä median seuraaminen.

Huom! Lista päinvastaisessa järjestyksessä kuin edellisellä kälvolla

	n	Prosentti
Naiset		
Katsoin ympäristöpääkaupunkivuoden avajaislähetysten.	116	24,63%
Kävin Elämysten puistossa Pikku-Vesijärvellä.	253	53,72%
Olen osallistunut tapahtumaan (esim. European Dialogue for Sustainable Cities -paneelikeskustelu verkossa).	10	2,12%
Olen kokeillut kaupunkisuksia.	7	1,49%
Olen hakenut ympäristöpääkaupungin projektirahoitusta tai osallistunut innovaatiokilpailuun.	14	2,97%
Olen osallistunut keskusteluun sosiaalisessa mediassa.	95	20,17%
Olen seurannut ympäristöpääkaupunkivuotta koskevaa uutisointia mediassa.	299	63,48%
Ympäristöpääkaupunkivuosi näkyy työ- tai opiskelupaikallani / olen osallistunut työnantajan/opiskelupaikkani kautta.	84	17,83%
Joku muu perheenjäsenistäni on osallistunut, esimerkiksi lapset.	41	8,7%
En ole osallistunut, mutta aion osallistua.	61	12,95%
En ole osallistunut, enkä aio osallistua.	40	8,45%
Miehet		
Katsoin ympäristöpääkaupunkivuoden avajaislähetysten.	46	36,51%
Kävin Elämysten puistossa Pikku-Vesijärvellä.	70	55,56%
Olen osallistunut tapahtumaan (esim. European Dialogue for Sustainable Cities -paneelikeskustelu verkossa).	5	3,97%
Olen kokeillut kaupunkisuksia.	2	1,58%
Olen hakenut ympäristöpääkaupungin projektirahoitusta tai osallistunut innovaatiokilpailuun.	6	4,76%
Olen osallistunut keskusteluun sosiaalisessa mediassa.	24	19,05%
Olen seurannut ympäristöpääkaupunkivuotta koskevaa uutisointia mediassa.	73	57,94%
Ympäristöpääkaupunkivuosi näkyy työ- tai opiskelupaikallani / olen osallistunut työnantajan/opiskelupaikkani kautta.	24	19,05%
Joku muu perheenjäsenistäni on osallistunut, esimerkiksi lapset.	8	6,35%
En ole osallistunut, mutta aion osallistua.	9	7,14%
En ole osallistunut, enkä aio osallistua.	14	11,11%

Oletko osallistunut johonkin ympäristöpääkaupunkivuoden tapahtumaan tai toimintaan? (monivalinta) 3/3

Elämysten puisto tavoitti tasaisen määrän vastaajista, mutta vähiten yli 65-vuotiaista naisista. 70 % alle 24-vuotiaista miehistä kävi Elämysten puistossa.

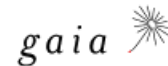
Suhteellisesti eniten en ole osallistunut, enkä aio osallistua –vastauksia antoivat 25-44-vuotiaat miehet. He myös antoivat vähiten en ole osallistunut, mutta aion osallistua –vastauksia.

Projektirahoitusta ovat hakeneet eniten 45-65-vuotiaat naiset (9 vastausta).

	Naiset -24		Naiset 25-34		Naiset 35-44		Naiset 45-65		Naiset 65-		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Katsoin ympäristöpääkaup	4	33,33 %	21	36,84 %	29	25,22 %	46	22,33 %	16	19,75 %	116
Kävin Elämysten puistossa	8	66,67 %	29	50,88 %	64	55,65 %	116	56,31 %	36	44,44 %	253
Olen osallistunut tapahtum	0	0 %	1	1,75 %	3	2,61 %	6	2,91 %	0	0 %	10
Olen kokeillut kaupunkisuk	0	0 %	1	1,75 %	0	0 %	5	2,43 %	1	1,23 %	7
Olen hakenut ympäristöpäi	1	8,33 %	2	3,51 %	2	1,74 %	9	4,37 %	0	0 %	14
Olen osallistunut keskustel	5	41,67 %	14	24,56 %	22	19,13 %	38	18,45 %	16	19,75 %	95
Olen seurannut ympäristöj	9	75 %	37	64,91 %	74	64,35 %	127	61,65 %	52	64,20 %	299
Ympäristöpääkaupunkivuo	2	16,67 %	11	19,30 %	22	19,13 %	34	16,50 %	15	18,52 %	84
Joku muu perheenjäsenistä	2	16,67 %	3	5,26 %	12	10,43 %	21	10,19 %	3	3,70 %	41
En ole osallistunut, mutta a	0	0 %	6	10,53 %	15	13,04 %	31	15,05 %	9	11,11 %	81
En ole osallistunut, enkä a	0	0 %	2	3,51 %	7	6,09 %	21	10,19 %	10	12,35 %	40
Yhteensä	31		127		250		454		158		1020

	Miehet -24		Miehet 25-34		Miehet 35-44		Miehet 45-65		Miehet 65-		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Katsoin ympäristöpääkaup	4	40 %	10	38,46 %	6	27,27 %	16	33,33 %	10	50 %	46
Kävin Elämysten puistossa	7	70 %	17	65,38 %	11	50 %	24	50 %	11	55 %	70
Olen osallistunut tapahtum	0	0 %	1	3,85 %	1	4,55 %	2	4,17 %	1	5 %	5
Olen kokeillut kaupunkisuk	1	10 %	1	3,85 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	2
Olen hakenut ympäristöpäi	0	0 %	1	3,85 %	2	9,09 %	1	2,08 %	2	10 %	6
Olen osallistunut keskustel	3	30 %	4	15,38 %	7	31,82 %	6	12,50 %	4	20 %	24
Olen seurannut ympäristöj	5	50 %	13	50 %	16	72,73 %	25	52,08 %	14	70 %	73
Ympäristöpääkaupunkivuo	3	30 %	5	19,23 %	4	18,18 %	9	18,75 %	3	15 %	24
Joku muu perheenjäsenistä	1	10 %	0	0 %	4	18,18 %	1	2,08 %	2	10 %	8
En ole osallistunut, mutta a	1	10 %	1	3,85 %	0	0 %	5	10,42 %	2	10 %	9
En ole osallistunut, enkä a	0	0 %	4	15,38 %	3	13,64 %	5	10,42 %	2	10 %	14
Yhteensä	25		57		54		94		51		281

Mitä toivoisit, että ympäristöpääkaupunkivuonna ja sen seurauksena saavutetaan? (monivalinta) 1/3

Yli 50 % vastaajista toivoi Lahden syntyvän uusia yrityksiä, lahtelaisten olevan ylpeitä kotikaupungistaan, Lahden saavan kansainvälistä näkyvyyttä ja houkuttelevan matkailijoita sekä Lahden toteuttavan rohkeasti ympäristötavoitteitaan nyt ja tulevaisuudessa.

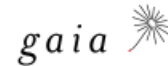
Syksyn 2020 kyselyssä tärkeimmiksi koettiin **Lahti toteuttaa rohkeasti ympäristötavoitteita ja Lahden tunnettuus ympäristöasioiden edelläkävijänä kasvaa.**

Vähiten toivottiin mahdollisuutta päästä itse osallistumaan ympäristökaupungin kehittämiseen sekä lisätietoja ja –taitoja ympäristöystävällisempään toimintaan.

Myös 2020 syksyllä omaa osallistumista toivottiin vähiten.

Mitä toivoisit, että ympäristöpääkaupunkivuonna ja sen seurauksena saavutetaan? (monivalinta)

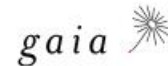
Suurempi prosenttiosuus miehistä kuin naisista toivoi pääsevänsä osallistumaan ympäristöpääkaupungin kehittämiseen. Samoin suurempi osuus miehistä toivoi lahtelaisten olevan ylpeitä kotikaupungistaan.

Naisista suurempi osa toivoi Lahdelle kansainvälistä näkyvyyttä kuin miehistä.

Huom! Lista painavastaisessa järjestyksessä kuin edellisellä kaivolla

Naiset		n	Prosentti
Lahti toteuttaa rohkeasti ympäristötavoitteitaan nyt ja tulevaisuudessa.		236	50,64%
Lahden maine ympäristöasioiden edelläkävijänä vahvistuu.		218	46,78%
Lahti saa kansainvälistä näkyvyyttä ja houkuttelee matkailijoita.		240	51,5%
Lahtelaiset ovat ylpeitä omasta kotikaupungistaan.		253	54,29%
Lahteen syntyy lisää yrityksiä ja työpaikkoja.		290	62,23%
Lahti kehittyy ilmastoystävällisten yritysten, innovaatioiden ja toiminnan tärkeäksi keskitymäksi.		213	45,71%
Lahti houkuttelee uusia asukkaita ja opiskelijoita.		212	45,49%
Lahdessa ympäristöystävällinen arki on minulle helppoa ja sujuvaa.		192	41,2%
Saan ympäristöpääkaupunkivuoden aikana itselleni lisää tietoa ja taitoa toimia ympäristöystävällisemmin.		121	25,97%
Pääsen osallistumaan ympäristöpääkaupungin kehittämiseen.		56	12,02%
Muu, mikä?		23	4,94%
Miehet		n	Prosentti
Lahti toteuttaa rohkeasti ympäristötavoitteitaan nyt ja tulevaisuudessa.		60	47,62%
Lahden maine ympäristöasioiden edelläkävijänä vahvistuu.		61	48,41%
Lahti saa kansainvälistä näkyvyyttä ja houkuttelee matkailijoita.		57	45,24%
Lahtelaiset ovat ylpeitä omasta kotikaupungistaan.		78	61,9%
Lahteen syntyy lisää yrityksiä ja työpaikkoja.		82	65,08%
Lahti kehittyy ilmastoystävällisten yritysten, innovaatioiden ja toiminnan tärkeäksi keskitymäksi.		54	42,86%
Lahti houkuttelee uusia asukkaita ja opiskelijoita.		52	41,27%
Lahdessa ympäristöystävällinen arki on minulle helppoa ja sujuvaa.		48	38,1%
Saan ympäristöpääkaupunkivuoden aikana itselleni lisää tietoa ja taitoa toimia ympäristöystävällisemmin.		33	26,19%
Pääsen osallistumaan ympäristöpääkaupungin kehittämiseen.		17	13,49%
Muu, mikä?		7	5,56%

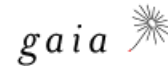
Mitä toivoisit, että ympäristöpääkaupunkivuonna ja sen seurauksena saavutetaan? (monivalinta)

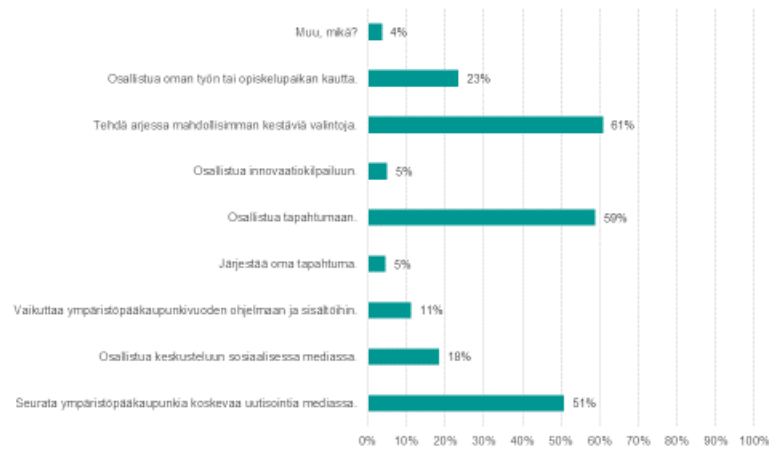
Ylpeys omasta kotikaupungista ja uudet työpaikat ja yritykset korostuivat erityisesti alle 24-vuotiaiden vastauksissa.

	Naiset -24		Naiset 25-34		Naiset 35-44		Naiset 45-65		Naiset 65-		
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä
Lahti toteuttaa rohkeasti ympä	6	50 %	32	56,14 %	50	43,48 %	108	53,47 %	40	50 %	236
Lahden maine ympäristöasioid	7	58,33 %	25	43,86 %	48	41,74 %	99	49,01 %	39	48,75 %	218
Lahti saa kansainvälistä näkyv	6	50 %	25	43,86 %	56	48,70 %	112	55,45 %	41	51,25 %	240
Lahtelaiset ovat ylpeitä omasti	8	66,67 %	29	50,88 %	59	51,30 %	114	56,44 %	43	53,75 %	253
Lahteen syntyy lisää yrityksiä j	8	66,67 %	34	59,65 %	70	60,87 %	132	65,35 %	46	57,50 %	290
Lahti kehittyy ilmastoystävällis	5	41,67 %	27	47,37 %	52	45,22 %	91	45,05 %	38	47,50 %	213
Lahti houkuttelee uusia asukka	7	58,33 %	25	43,86 %	53	46,09 %	87	43,07 %	40	50 %	212
Lahdessa ympäristöystävällinen	6	50 %	21	36,84 %	49	42,61 %	80	39,60 %	36	45 %	192
Saan ympäristöpääkaupunkivu	3	25 %	15	26,32 %	31	26,96 %	51	25,25 %	21	26,25 %	121
Pääsen osallistumaan ympäris	3	25 %	7	12,28 %	13	11,30 %	24	11,88 %	9	11,25 %	56
Muu, mikä?	0	0 %	0	0 %	7	6,09 %	12	5,94 %	4	5 %	23
Yhteensä	59		240		488		910		357		2054
	Miehet -24		Miehet 25-34		Miehet 35-44		Miehet 45-65		Miehet 65-		
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä
Lahti toteuttaa rohkeasti ympä	6	60 %	10	38,46 %	13	59,09 %	22	45,83 %	9	45 %	60
Lahden maine ympäristöasioid	4	40 %	12	46,15 %	14	63,64 %	20	41,67 %	11	55 %	61
Lahti saa kansainvälistä näkyv	3	30 %	12	46,15 %	13	59,09 %	15	31,25 %	14	70 %	57
Lahtelaiset ovat ylpeitä omasti	5	50 %	15	57,69 %	16	72,73 %	27	56,25 %	15	75 %	78
Lahteen syntyy lisää yrityksiä j	6	60 %	19	73,08 %	15	68,18 %	31	64,58 %	11	55 %	82
Lahti kehittyy ilmastoystävällis	5	50 %	11	42,31 %	12	54,55 %	19	39,58 %	7	35 %	54
Lahti houkuttelee uusia asukka	3	30 %	11	42,31 %	11	50 %	16	33,33 %	11	55 %	52
Lahdessa ympäristöystävällinen	6	60 %	10	38,46 %	8	36,36 %	12	25 %	12	60 %	48
Saan ympäristöpääkaupunkivu	3	30 %	7	26,92 %	8	36,36 %	7	14,58 %	8	40 %	33
Pääsen osallistumaan ympäris	3	30 %	5	19,23 %	5	22,73 %	3	6,25 %	1	5 %	17
Muu, mikä?	0	0 %	2	7,69 %	1	4,55 %	3	6,25 %	1	5 %	7
Yhteensä	44		114		116		175		100		549

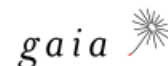
Mikä olisi sinulle mieluisin tapa osallistua ympäristöpääkaupungin toimintaan? (monivalinta) 1/3

Suurin osa vastaajista haluaa tehdä arjessa mahdollisimman kestäviä valintoja, osallistua tapahtumaan ja seurata YPK-uutisointia mediassa.

Mikä olisi sinulle mieluisin tapa osallistua ympäristöpääkaupungin toimintaan? (monivalinta) 2/3

Miehet haluavat naisia useammin osallistua keskusteluun sosiaalisessa mediassa, järjestää oman tapahtuman ja osallistua innovaatiokilpailuun.

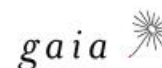
Naiset haluavat miehiä useammin vaikuttaa YPK:n ohjelmaan ja sisältöihin, osallistua tapahtumaan, tehdä arjessa mahdollisimman kestäviä valintoja ja osallistua työn/opiskelupaikan kautta.

Miesten voi siis sanoa haluavan osallistua aktiivisemmin itse tekemällä, naisten taas enemmänkin järjestetyn toiminnan kautta.

Naiset	n	Prosentti
Seurata ympäristöpääkaupunkia koskevaa uutisointia mediassa.	235	50,76%
Osallistua keskusteluun sosiaalisessa mediassa.	82	17,71%
Vaikuttaa ympäristöpääkaupunkivuoden ohjelmaan ja sisältöihin.	54	11,66%
Järjestää oma tapahtuma.	19	4,1%
Osallistua tapahtumaan.	276	59,61%
Osallistua innovaatiokilpailuun.	23	4,97%
Tehdä arjessa mahdollisimman kestäviä valintoja.	282	60,91%
Osallistua oman työn tai opiskelupaikan kautta.	110	23,76%
Muu, mikä?	18	3,89%

Miehet	n	Prosentti
Seurata ympäristöpääkaupunkia koskevaa uutisointia mediassa.	64	51,61%
Osallistua keskusteluun sosiaalisessa mediassa.	26	20,97%
Vaikuttaa ympäristöpääkaupunkivuoden ohjelmaan ja sisältöihin.	13	10,48%
Järjestää oma tapahtuma.	7	5,65%
Osallistua tapahtumaan.	70	56,45%
Osallistua innovaatiokilpailuun.	7	5,65%
Tehdä arjessa mahdollisimman kestäviä valintoja.	74	59,68%
Osallistua oman työn tai opiskelupaikan kautta.	26	20,97%
Muu, mikä?	4	3,23%

Mikä olisi sinulle mieluisin tapa osallistua ympäristöpääkaupungin toimintaan? (monivalinta) 3/3

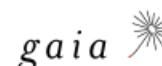
Kriittisimmin YPK:hon suhtautuneet alle 24-vuotiaat miehet ja 35-44-vuotiaat naiset ovat ensisijaisesti kiinnostuneita tapahtumiin osallistumisesta ja kestävästä arjesta.

	Naiset -24		Naiset 25-34		Naiset 35-44		Naiset 45-65		Naiset 65-		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Seurata ympäristöpääkaupunkia k	6	50 %	34	60,71 %	55	48,25 %	101	50 %	39	49,37 %	235
Osallistua keskusteluun sosiaalis	3	25 %	11	19,64 %	21	18,42 %	33	16,34 %	14	17,72 %	82
Vaikuttaa ympäristöpääkaupunkiv	3	25 %	2	3,57 %	13	11,40 %	26	12,87 %	10	12,66 %	54
Järjestää oma tapahtuma.	0	0 %	1	1,79 %	3	2,63 %	13	6,44 %	2	2,53 %	19
Osallistua tapahtumaan.	9	75 %	34	60,71 %	73	64,04 %	118	58,42 %	42	53,16 %	276
Osallistua innovaatiokilpailuun.	2	16,67 %	1	1,79 %	9	7,89 %	10	4,95 %	1	1,27 %	23
Tehdä arjessa mahdollisimman ke	6	50 %	38	67,86 %	63	55,26 %	127	62,87 %	48	60,76 %	282
Osallistua oman työn tai opiskeluj	2	16,67 %	9	16,07 %	29	25,44 %	49	24,26 %	21	26,58 %	110
Muu, mikä?	0	0 %	2	3,57 %	4	3,51 %	7	3,47 %	5	6,33 %	18
Yhteensä	31		132		270		484		182		1099

	Miehet -24		Miehet 25-34		Miehet 35-44		Miehet 45-65		Miehet 65-		Yhteensä
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	
Seurata ympäristöpääkaupunkia k	2	20 %	12	46,15 %	13	59,09 %	23	50 %	14	70 %	64
Osallistua keskusteluun sosiaalis	3	30 %	5	18,23 %	6	27,27 %	9	19,57 %	3	15 %	26
Vaikuttaa ympäristöpääkaupunkiv	0	0 %	1	3,85 %	5	22,73 %	6	13,04 %	1	5 %	13
Järjestää oma tapahtuma.	0	0 %	2	7,69 %	2	9,09 %	3	6,52 %	0	0 %	7
Osallistua tapahtumaan.	6	60 %	12	46,15 %	13	59,09 %	26	56,52 %	13	65 %	70
Osallistua innovaatiokilpailuun.	0	0 %	1	3,85 %	3	13,64 %	3	6,52 %	0	0 %	7
Tehdä arjessa mahdollisimman ke	5	50 %	14	53,85 %	14	63,64 %	27	58,70 %	14	70 %	74
Osallistua oman työn tai opiskeluj	4	40 %	7	26,92 %	4	18,18 %	10	21,74 %	1	5 %	26
Muu, mikä?	0	0 %	1	3,85 %	1	4,55 %	1	2,17 %	1	5 %	4
Yhteensä	20		55		61		108		47		291

Alle 24-vuotiaat naiset haluavat vastaajista suhteellisesti useimmin vaikuttaa YPK:n sisältöihin ja osallistua innovaatiokilpailuun.

Minkä yleisarvosanan antaisit ympäristöpääkaupunkivuodesta kokonaisuutena tähän asti? (1-5)

Kaikkien vastanneiden keskiarvo 3,6
Naisten keskiarvo 3,7
Miesten keskiarvo 3,4

Kannastaan epävarmimpia ovat 35-64-vuotiaat miehet. Kuitenkin kantansa tietäneet 35-44-vuotiaat antoivat korkeimman keskiarvon (3,9).

Varmimpia ovat alle 24-vuotiaat. Keskiarvon 3,9 antoivat myös alle 24-vuotiaat naiset.

Huonoimmat keskiarvon antoivat 25-34-vuotiaat miehet (2,6) – he myös antoivat YPK:n tärkeyttä kysyttäessä eniten "erittäin tärkeää" -vastauksia

Valitse:	1	2	3	4	5	En osaa sanoa	Keskiarvo
Yhteensä	35	40	130	281	72	44	3,6
Yhteensä, %	6	7	22	47	12	7	

Valitse:	1	2	3	4	5	EOS	Keskiarvo
Naiset -24, %	0,0	5,7	38,7	22,6	33,0	0,0	3,9
Naiset 25-34, %	1,3	11,0	21,2	36,0	26,7	3,8	3,8
Naiset 35-44, %	5,2	8,4	22,6	46,2	9,0	8,6	3,5
Naiset 45-64, %	3,6	6,6	21,7	51,5	11,6	5,0	3,7
Naiset 65-, %	3,3	3,3	23,3	52,3	10,0	7,8	3,7
Yhteensä, %	2,7	7,0	25,5	41,7	18,1	5,0	3,7

Valitse:	1	2	3	4	5	EOS	Keskiarvo
Miehet -24, %	9,6	0,0	30,8	50,0	9,6	0,0	3,5
Miehet 25-34, %	31,6	13,4	10,0	31,6	3,3	10,0	2,6
Miehet 35-44, %	17,1	0,0	8,6	41,9	16,2	16,2	3,9
Miehet 45-64, %	8,3	4,2	20,9	41,7	12,5	12,5	3,6
Miehet 65-, %	8,6	21,3	21,3	36,1	10,6	2,1	3,3
Yhteensä, %	15,0	7,8	18,3	40,3	10,5	8,2	3,4

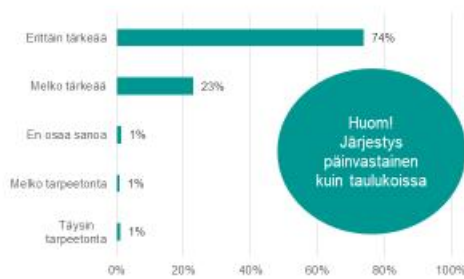
Kuinka tärkeänä koet omassa elämässäsi seuraavat ympäristöpääkaupunkivuoden pääteemat? 4.1 Luonto ja Vesi

Teemaan suhtaudutaan huomattavan tärkeänä tarpeetonta-vastausten jäädessä lähes yksittäisiksi vastaajiksi.

Naiset	n	Prosentti
Täysin tarpeetonta	3	0,95%
Meiko tarpeetonta	3	0,95%
En osaa sanoa	4	1,26%
Meiko tärkeää	71	22,47%
Erittäin tärkeää	235	74,37%

Miehet	n	Prosentti
Täysin tarpeetonta	1	2,04%
Meiko tarpeetonta	0	0%
En osaa sanoa	1	2,04%
Meiko tärkeää	13	26,53%
Erittäin tärkeää	34	69,39%

Naiset -24		Naiset 25-34		Naiset 35-44		Naiset 45-65		Naiset 65-			
n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä	
Täysin tarp	0	0 %	0	0 %	1	1,61 %	2	1,20 %	0	0 %	3
Meiko tarp	0	0 %	1	4,54 %	0	0 %	2	1,20 %	0	0 %	3
En osaa si	0	0 %	0	0 %	0	0 %	3	1,79 %	1	1,59 %	4
Meiko tärk	1	50 %	5	22,73 %	11	17,74 %	36	21,56 %	18	28,57 %	71
Erittäin tär	1	50 %	16	72,73 %	50	80,65 %	124	74,25 %	44	69,84 %	235
Yhteensä	2		22		62		167		63		316

Miehet -24		Miehet 25-34		Miehet 35-44		Miehet 45-65		Miehet 65-			
n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä	
Täysin tarp	0	0 %	0	0 %	1	14,29 %	0	0 %	0	0 %	1
Meiko tarp	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0
En osaa si	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	5,55 %	0	0 %	1
Meiko tärk	2	66,67 %	1	14,29 %	2	28,57 %	5	27,78 %	3	21,43 %	13
Erittäin tär	1	33,33 %	6	85,71 %	4	57,14 %	12	60,61 %	11	78,57 %	34
Yhteensä	3		7		7		18		14		49

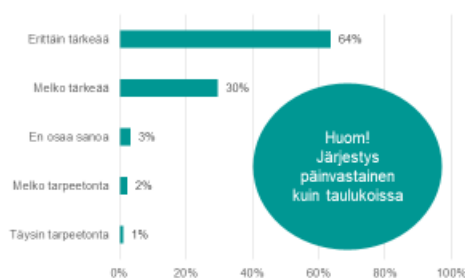
Kuinka tärkeänä koet omassa elämässäsi seuraavat ympäristöpääkaupunkivuoden pääteemat? 4.2 Kiertotalous

Teema nähdään huomattavan tärkeänä, mutta luonto ja vesi – teemaan verrattuna harvempi kokee erittäin tärkeänä.

Naiset	n	Prosentti
Täysin tarpeetonta	3	0,95%
Meiko tarpeetonta	7	2,21%
En osaa sanoa	10	3,15%
Meiko tärkeää	95	29,87%
Erittäin tärkeää	202	63,72%

Miehet	n	Prosentti
Täysin tarpeetonta	1	2,04%
Meiko tarpeetonta	2	4,08%
En osaa sanoa	2	4,08%
Meiko tärkeää	15	30,61%
Erittäin tärkeää	29	59,19%

Naiset -24		Naiset 25-34		Naiset 35-44		Naiset 45-65		Naiset 65-			
n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä	
Täysin tarp	0	0 %	0	0 %	1	1,61 %	2	1,19 %	0	0 %	3
Meiko tarp	0	0 %	0	0 %	4	6,45 %	3	1,78 %	0	0 %	7
En osaa si	0	0 %	0	0 %	0	0 %	7	4,17 %	3	4,76 %	10
Meiko tärk	2	100 %	6	27,27 %	17	27,42 %	49	29,17 %	21	33,33 %	95
Erittäin tär	0	0 %	16	72,73 %	40	64,52 %	107	63,69 %	39	61,91 %	202
Yhteensä	2		22		62		168		63		317

Miehet -24		Miehet 25-34		Miehet 35-44		Miehet 45-65		Miehet 65-			
n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä	
Täysin tarp	0	0 %	0	0 %	1	14,28 %	0	0 %	0	0 %	1
Meiko tarp	0	0 %	1	14,29 %	0	0 %	0	0 %	1	7,14 %	2
En osaa si	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	5,55 %	1	7,14 %	2
Meiko tärk	1	33,33 %	2	28,57 %	1	14,29 %	5	27,78 %	6	42,86 %	15
Erittäin tär	2	66,67 %	4	57,14 %	5	71,43 %	12	60,61 %	6	42,86 %	29
Yhteensä	3		7		7		18		14		49

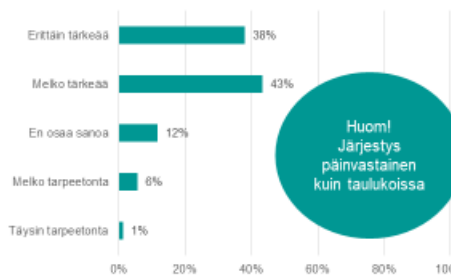
Kuinka tärkeänä koet omassa elämässäsi seuraavat ympäristöpääkaupunkivuoden pääteemat? **4.3 Osallisuus**

gaia
Vastaaja-
määrä
n. 370!

Osallisuusteemassa joka kymmenes ei osannut sanoa, kuinka tärkeäksi kokee teeman.

Naiset	n	Prosentti
Täysin tarpeetonta	4	1,27%
Meiko tarpeetonta	19	6,03%
En osaa sanoa	35	11,11%
Meiko tärkeää	140	44,45%
Erittäin tärkeää	117	37,14%

Miehet	n	Prosentti
Täysin tarpeetonta	1	2,04%
Meiko tarpeetonta	2	4,08%
En osaa sanoa	8	16,33%
Meiko tärkeää	18	36,73%
Erittäin tärkeää	20	40,82%

	Naiset -24		Naiset 25-34		Naiset 35-44		Naiset 45-65		Naiset 65-		
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä
Täysin tarj	0	0 %	0	0 %	0	0 %	3	1,81 %	1	1,59 %	4
Meiko tarp	1	50 %	1	4,55 %	7	11,29 %	9	5,42 %	1	1,59 %	19
En osaa si	0	0 %	3	13,64 %	3	4,84 %	20	12,05 %	9	14,28 %	35
Meiko tark	1	50 %	10	45,45 %	31	50 %	72	43,37 %	26	41,27 %	140
Erittäin tar	0	0 %	8	36,36 %	21	33,87 %	62	37,35 %	26	41,27 %	117
Yhteensä	2		22		62		166		63		315

	Miehet -24		Miehet 25-34		Miehet 35-44		Miehet 45-65		Miehet 65-		
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä
Täysin tarj	0	0 %	0	0 %	1	14,29 %	0	0 %	0	0 %	1
Meiko tarp	1	33,34 %	0	0 %	0	0 %	1	5,55 %	0	0 %	2
En osaa si	0	0 %	2	28,57 %	0	0 %	3	16,67 %	3	21,43 %	8
Meiko tark	1	33,33 %	3	42,86 %	2	28,57 %	7	38,89 %	5	35,71 %	18
Erittäin tar	1	33,33 %	2	28,57 %	4	57,14 %	7	38,89 %	6	42,86 %	20
Yhteensä	3		7		7		18		14		49

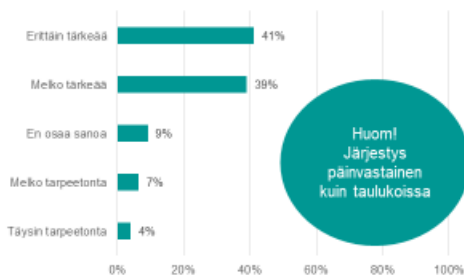
Kuinka tärkeänä koet omassa elämässäsi seuraavat ympäristöpääkaupunkivuoden pääteemat? **4.4 Hiilineutraali elämä**

gaia
Vastaaja-
määrä
n. 370!

Teemaan suhtauduttiin kaikista kriittisimmin, mutta tarpeetonta-vastaukset jäivät silti 11 %:iin. Lähes yhtä moni ei osannut sanoa. 16 % miehistä ei osannut sanoa kantaansa. Naiset kokivat teeman useammin tarpeettomaksi kuin miehet.

Naiset	n	Prosentti
Täysin tarpeetonta	14	4,43%
Meiko tarpeetonta	21	6,65%
En osaa sanoa	25	7,91%
Meiko tärkeää	124	39,24%
Erittäin tärkeää	132	41,77%

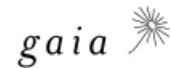
Miehet	n	Prosentti
Täysin tarpeetonta	1	2,04%
Meiko tarpeetonta	3	6,12%
En osaa sanoa	8	16,33%
Meiko tärkeää	19	38,78%
Erittäin tärkeää	18	36,73%

	Naiset -24		Naiset 25-34		Naiset 35-44		Naiset 45-65		Naiset 65-		
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä
Täysin tarj	0	0 %	0	0 %	2	3,23 %	10	5,99 %	2	3,18 %	14
Meiko tarp	1	50 %	2	9,09 %	5	8,06 %	10	5,99 %	3	4,76 %	21
En osaa si	0	0 %	2	9,09 %	4	6,45 %	14	8,38 %	5	7,94 %	25
Meiko tark	1	50 %	8	36,36 %	21	33,87 %	69	41,32 %	25	39,68 %	124
Erittäin tar	0	0 %	10	45,46 %	30	48,39 %	64	38,32 %	28	44,44 %	132
Yhteensä	2		22		62		167		63		316

	Miehet -24		Miehet 25-34		Miehet 35-44		Miehet 45-65		Miehet 65-		
	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	n	Prosentti	Yhteensä
Täysin tarj	0	0 %	0	0 %	1	14,28 %	0	0 %	0	0 %	1
Meiko tarp	0	0 %	1	14,28 %	0	0 %	1	5,56 %	1	7,14 %	3
En osaa si	0	0 %	2	28,57 %	1	14,29 %	3	16,67 %	2	14,29 %	8
Meiko tark	2	66,67 %	3	42,86 %	1	14,29 %	8	44,44 %	5	35,71 %	19
Erittäin tar	1	33,33 %	1	14,29 %	4	57,14 %	6	33,33 %	6	42,86 %	18
Yhteensä	3		7		7		18		14		49

Missä olemme onnistuneet, missä voisimme parantaa? Avoimia vastauksia

Onnistumiset

Näkyvyys Suomessa ja kansainvälisesti

Innostava

Elämyspuistosta pidettiin paljon

Viestintä ja brändääminen onnistunut (erityisesti Facebookissa)

Liipolan ulkoilureitin kunnostus ja maisemointi pidetty

"Iso duuni. Helvetin hyvin vedetty."

Kehityskohteet

Osa toteutetuista ideoista nähdään rahan tuhlauksena; etenkin älypyörätie sai mainintoja

Toimintaa muuallekin kuin keskustaan

Viestintää myös englanniksi (erit.some)

Viestintä ei ole tavoiteltu; viestintä liikaa somessa

➤ Hyvin pelkistetyt flyerit postin kautta kotiin toiveissa

Toivottu apua ja tietoa ympäristöystävälliseen toimintaan arjessa sekä kodeissa että yrityksissä

Hankkeiden scope isommaksi, jotta jää elämään tämän jälkeenkin

Lisää kaupunkilaisten ajatuksia ja miellipiteitä sekä arjen oivalluksia aiheesta enemmän esille

Ideoita

"Lahdessa ja lähialueen kunnissa monia käsityörittäjiä, jotka hyödyntävät kierrätysmateriaaleja tuotteissaan. Heitä soisi tuotavan esiin vuoden aikana."

"Toivon kesälle ulkotapahtumia, tietenkin koronatilanne huomioiden. Esim. pyörähuoltopiste, kannustusta ulkoliikuntaan, esim suunnistus ja geokätköily esiin enemmän, joiden kautta voisi tutustua enemmän Lahden eri paikkoihin."

"Olisiko kaupungin teemavuoden vihertävistä kuvituksista mahdollista saada postikortti- ja julistesarja? "

PÄÄTAPAHTUMAT

Ympäristöpääkaupunkivuotta varten on koottu monipuolinen ohjelma, joka sisältää tapahtumia kansainvälisistä konferensseista kaupunginosatapahtumiin sekä yhteistyöhankkeisiin. Teemavuosi näkyy myös muualla Suomessa ja Euroopassa.

Kaikessa suunnittelussa on huomioitu pandemian vaikutukset tapahtumiin. Pandemiasta johtuen konseptuimme uudenlaisen täysin virtuaalisen European Dialogue for Sustainable Cities - keskustelutarjan. Kyseessä on uudenlainen paneelikeskustelujen sarja, joka tarjoaa kerran kuussa kiivastakin keskustelua eurooppalaisten kaupunkien ratkaisuksista ekologisen kriisin ja koronapandemian keskellä. Keskustelijoina nähdään kaupunkien asiantuntijoita, tutkijoita, yrityksiä, kansalaisjärjestöjä ja opiskelijoita. Jaksoissa esitellään yksi aikaisemmista Euroopan ympäristöpääkaupungeista vuosilta 2010–2020. Sarjaa varten perustimme oman virtuaalitapahtumastudion yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun StartHubin kanssa.

Varmistamme koko ajan, että Lahden ympäristösaavutukset näkyvät ja kuuluvat niin Suomessa kuin kansainvälisesti, olosuhteista riippumatta.

Jatkuvasti päivittyvä tapahtumakalenteri

Koronatilanteen vuoksi tapahtumakalenteri elää ja täydentyy jatkuvasti koko vuoden ajan. Tapahtumavuosi koostuu tutuista paikallisista tapahtumista, joiden sisällöissä ympäristöasiat näkyvät uudella tavalla, täysin uusista tapahtumista sekä muista ainutkertaisista tapahtumista, jotka järjestetään Lahdessa teemavuoden kunniaksi. Projektituen hakukierros 1.-30.3.2021 kohdistettiin Päijät-Hämeen alueen tapahtumiin. Tapahtumahakemuksia jätettiin 129 kappaletta määräaikaan mennessä.

Pandemia vaikuttaa tekemiseemme kahdella tavalla: se lisää paikallisten tapahtumien merkitystä vuoden ohjelmassa sekä haastaa omaksumaan nopeasti uusien teknologioiden tuomat mahdollisuudet toteutuksissa. Virtuaalisuus lisäsi läpinäkyvyyttä ja ison yleisön osallistumismahdollisuuksia: kansainväliset tapahtumat (SMASH, Lakeland Finland – Sustainable Destination ja avajaiset) avattiin laajemmalle yleisölle, joka voi avartaa myös asukkaiden näkemystä Lahden ja Suomen ympäristöosaamisesta.

Ympäristöpääkaupunkivuoden yhteistyötapahtumia 2020

20.-31.1.	Pyydystalkoot	Vesijärvisäätiö
25.1.-9.2.	Lahden lasten talvikarnevaalit	Kulttuuritoimi ja yhteistyötahot
7.3.	Pilkitään Vähä-Tiilijärvi puhtaammaksi!	Vesijärvisäätiö, Lahden Kalaveikot ja Hollolan kunta
22.-26.6.	EU Sustainable Energy Week	EU
8.8.	Fellmanin ajot	TDW-Länken
18.8.	Järvikalapäivä	Vesijärvisäätiö ja Päijät-Hämeen Kalatalouskeskus

4.-5.9.	Fringe festival	Lahden kaupunki
5.9.	Älykäs Ylinen Viipurintie	
4.-13.9.	Pyöräilyviikko	Lahden kaupunki
8.9.	Build Back Better Conference and Campus Launch Event	Ecocity Builders
12.9.	Toivon ja taiteen yö	Launeen seurakunta
14.-20.9.	Ympäristöviikko	Lahden kaupunki
16.-22.9.	Liikkujan viikko	Lahden kaupunki
12.-15.10.	European Week of Regions: Biodiverse city, best practices shared with EURO CITIES networks	Lahden kaupunki, Kestävä Lahti-säätiö
22.10.	EU Green Week: Biodiversity	Kestävä-Lahti -säätiö, Kuntaliitto
16.12.	Muovien mahdollisuudet biokierrättyinä	New Plastics Center NPC, Muoviyhdistys ry ja BIOSYKLI

Ympäristöpääkaupunkivuoden yhteistyötapahtumien nostoja vuodelle 2021

15.-24.1.	Avajaiset Toteutui: avajaiset verkkolähteyksinä, Elämysten puisto taideteos 10 päivää Pikku-Vesijärven puistossa	Kestävä Lahti -säätiö
18.1.	Lakeland Finland – Sustainable Destination Toteutui virtuaalisesti.	Lahti Region
22.1.	SMASH Lahti 2021 Toteutui virtuaalisesti.	Smash Events
22.-24.1.	Salpausselän kisat Ilman yleisöä.	Lahti Ski Games
30.1.-14.2.	Lasten Talvikarnevaali Siirrettiin ja lopulta peruutettiin.	Lahden kaupunki
helmikuu	European Dialogue for Sustainable Cities Toteutuu suunnitellusti joka kuukausi omasta studiosta virtuaalilähteyksinä.	Kestävä Lahti -säätiö
3.-9.5.	Lahti Green Design Week Toteutuu verkkotapahtumana.	LAB-ammattikorkeakoulu, Lahden kaupunki, Lahden Seudun Kehitys LADEC, Suomen Muotoilusäätiö
31.5.	EU Green Week Lahti järjestää High-Level Opening Eventin virtuaalilähteyksinä.	Euroopan komissio

7.-9.6.	Lahti Lakes symposium Toteutuu virtuaalisesti.	HY, Vesijärvisäätiö, SIL
13.6.- 15.8.	Luontoretki - Nastolan kesänäyttely 2021 Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Nastola-seura ry
elokuu	Horta2021 Siirtyi toukokuulta.	Horta2021
6.-14.8.	ICE-teos Helsingissä, Kansalaistori - tapahtumakokonaisuus Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Kestävä Lahti -säätiö + Lahden kaupunki + kumppanit
22.8.	Valtteri Bottas Duathlon Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Oikea Reitti Oy
25.-26.8.	Kaukolämpöpäivät Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Energiäteollisuus, Adato Energia Oy
elo-syyskuu	Pyöräilyviikko Siirtyi toukokuulta.	Lahden kaupunki
8.-10.9.	European Green Capital Awards Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Kestävä Lahti -säätiö + Lahden kaupunki, EGCN
14.-15.9.	Kestävän kasvun forum Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Kestävä Lahti -säätiö
16.-22.9.	EU Mobility Week Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Euroopan komissio
20.-26.9.	Lahden seudun Ympäristöviikko Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Lahden kaupunki
21.9.	Zero Emissions Day Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	CLC, EU:n Suomen edustusto, Kestävä Lahti-säätiö + Lahden kaupunki
24.9.	HULEVESI2021 Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Suomen Vesiyhdistyksen Hulevesijaosto
30.9.-2.10	Virtual Urban Future. Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Urban Future + Kestävä Lahti-säätiö + Lahden kaupunki
1.-2.10.	VeloFinland Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Pyöräliitto ry, Lahden kaupunki
7.-8.10.	Environmental Crime Seminar Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	Poliisihallitus (SM), Hämeen poliisilaitos, PolAMK, Keskusrikospoliisi

9.10.	Greenlahti - Mestarien kaupunki	Valtakunnallinen Mestarikiltaneuvosto, Lahden Mestarikilta, Koulutuskeskus Salpaus
	Siirtyi huhtikuulta lokakuuhun.	
12.10.	Construction Goes Circular	Peikko
	Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	
12.-14.10.	Education for greener future – the role of school in sparking climate awareness and enthusiasm	Lahden kaupunki
	Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	
lokakuu	European Week of Regions and Cities	Euroopan komissio
	Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	
25.-31.10.	LAD-museon avajaiset	LAD, Lahden kaupunki
-	Siirtyi vuodelle 2022.	
1.-2.11.	Ecocity Forum	Kestävä Lahti -säätio, Lahti Events, Lahden kaupunki
	Siirtyi maaliskuulta marraskuuhun.	
9.-10.11.	People and Planet -konferenssi	Lahden Yliopistokampus, THL, SYKE, PHHYKY
	Toteutumassa suunnitelmien mukaan, uusi nimi People and Planet 9.-10.11.	
2.12.	Logistics Summit - Kestävä ja vastuullinen logistiikka 2021	Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys LOGY ry, Ladec
	Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	
4.-6.12.	Päätjäiset + itsenäisyyspäivä	Kestävä Lahti -säätio + Lahden kaupunki + Puolustusvoimat
	Toteutumassa suunnitelmien mukaan.	

Toimenpiteet ajalla 1.11.2020 – 31.3.2021

Tapahtumaohjelmasta toteutui suurin osa suunnitellusti. Muutamia loppuvuoden 2020 tapahtumia siirtyi pandemiatilanteen vuoksi vuodelle 2021.

Ympäristöpääkaupunkivuoden avajaiset järjestettiin onnistuneesti, vaikka suurtapahtumien järjestäminen ei ollutkaan sallittua ko. ajankohtana. Viralliset avajaiset järjestettiin verkkolähetystenä, jossa Lissabonin kaupunginjohtaja Fernando Medina luovutti tittelin Lahden kaupunginjohtajalle Pekka Timoselle. Tilaisuudessa puhuivat Suomen tasavallan presidentti Sauli Niinistö, ympäristökomissaari Virginijus Sinkevičius, Sitran Mari Pantsar ja lukiolainen Oskari Päätaalo. Tilaisuudessa esiintyi lahtelainen artisti BEHM ja tilaisuuden juonti Ripsa Koskinen-Papunen. Avajaislähetyksellä oli 1337 livekatsojaa ja tallennetta katsottiin 14 vrk aikana 5241 kertaa eli lähetys sai yhteensä yli 6500 näyttöä.

Avajaisten kaupunkilaisille suunnattu osuus koostui maamerkkien valaisuista ja Pikku-Vesijärven puistoon rakennetusta Elämysten puisto ääni- ja valotaideteoksesta. Kävijöitä puistossa oli 10 illan aikana arviolta 38 000 – 49 000. Tapahtuma sai paljon positiivista palautetta:

"Otan nyt mahtipontisen "lahtelaisen" roolin: kiitos niin paljon kaikkien lahtelaisten puolesta! Olette tuoneet merkityksellisiä kohtaamisia perheiden, ystävien ja tosilleen tuntemattomien ihmisten kesken kun olemme puistossa pimeässä kävelleet hyvää ja kaunista kohti. Mitään näin ihanaa en ollut uskaltanut toivoa ympäristöpääkaupungilta ."

"Tällaista ei olisi uskonut ikinä näkevän Suomessa. Aivan mahtavaa että tällaista on osattu tehdä tänne Lahteen. Iso kiitos tästä elämyksestä"

"Maaginen kokemus kulkea illalla Elämyspuistossa. Kaupungin valot ja äänet häipyivät taakse ja puiston hämäryys otti syliinsä. Kaiken ikäisiä ihmisiä liikkeellä, pikkulapsista rollaattoria käyttäviin vanhuksiin. Valaistus, värit, lyhdyt ja upea musiikki...Todella koskettava ja jopa mystinen ja meditatiivinen kokemus. Kiitos siitä! "

Avajaisviikon aikana Instagramiin lisättiin yli 100 #greenlahti-kuvaa valaistuksista. Sen lisäksi Twitter täytyi sidosryhmien tekemistä #ympäristöpääkaupunki-onnittelusta.

Osana avajaisviikkoa järjestetyillä ravintoloiden Nyt juhlietaan!- ja LSL:n lippualennuskampanjalla oli melko alhainen osallistujamäärä koronarajoituksista johtuen.

Ecocity Forum siirrettiin maaliskuusta loppuvuoteen. 1.-2.11. järjestettävä kansainvälinen seminaari muuttuu samalla Ympäristöpääkaupunkihankkeen loppukonferenssiksi.

HENKILÖSTÖ

Kestävä Lahti-säätiö sr (Y-tunnus 3130216-7)

Henkilöstö (a-ö)

Ansas Maria	Viestintä- ja markkinointisuunnittelija	20.3.2020 - 31.12.2021
Autio Raisa	Työharjoittelija (Kestävä kehitys)	8.3.2021-30.6.2021
Bruneau Milla	Johtaja	15.9.2019 - 30.4.2022
Fanta Elina	Viestinnän asiantuntija	9.3.2020 - 8.8.2021
Heinimäki Toivo	Visuaalinen sisällöntuottaja (osa-aik.)	17.8.2020 - 31.12.2021
Knuuttila Jussi	Ympäristötuottaja	14.9.2020 - 31.12.2021
Piispanen Saara	Viestintäpäällikkö	1.1.2020 - 30.4.2022
Pirinen Joel	Yritysyhteistyön assistentti (osa-aik., työharj.+ kesätyö)	1.9.2020 - 31.12.2021
Poikolainen Erika	Tapahtumatuottaja	23.3.2020 - 31.12.2021
Sulkanen Emma	Vuorovaikutussuunnittelija	2.3.2020 - 31.12.2021
Tommola Niklas	Tapahtumaharjoittelija	19.4.2021 - 11.6.2021
Vauramo Saara	Ohjelmajohtaja	1.9.2019 - 30.4.2022
Zamora Elina	Projektiassistentti	3.8.2020 - 30.4.2022

Päätyneet työsuhteet (a-ö)

Kosunen Tea	Viestinnän harjoittelija	2.12.2020 - 19.2.2021
Nieminen Eve	Viestinnän harjoittelija	30.3.2020 - 3.7.2020
Mäkilä Aino	Projektityöntekijä	15.6.2020 - 30.10.2020
Puikkonen Laura	Ympäristötuottaja	3.2.2020 - 30.4.2020
Tommola Niklas	Tapahtumaharjoittelija	1.11.2020 - 31.1.2021

Ostopalvelut (a-ö)

Lahti Region Oy:n Tiimi	Vierailujen koordinointi	1.8.2020 - 31.12.2021
Mäkelä Anu * Optikko Mäkelä Optila Oy	Taloushallinto	1.5.2020 - 30.4.2022
Virta Sanna * Kaupunki/OSHY	Vuorovaikutussuunnittelijan sijainen/työpari	12.10.2020 - 31.5.2021

TALOUS

	Kaupungin projektina (8 kk)	Kestävä Lahti- säätön projektina (11 kk)	YPK 3/2021 Yhteensä (19 kk)	YPK Koko projektin budjetti (32 kk)	
Hankkeen kustannukset	1.9.2019- 30.4.2020	1.5.2020- 31.3.2021	1.9.2019- 31.3.2021	1.9.2019- 30.4.2022	Tot-%
Henkilöstö, hallinto, asiantuntijapalv.	298 100	930 000	1 228 100	2 140 000	57%
Ohjelmatoteutus, projektirahoitus	38 900	1 188 600	1 227 500	2 455 000	50%
Viestintä, kaupunkinäkyvyys, vierailut, konserniyhteistyö	66 300	965 200	1 031 500	2 080 000	50%
Kustannukset yhteensä	403 300	3 083 800	3 487 100	6 675 000	52%
Hankkeen tulot					
Yritysyhteistyötulot (netto)		333 400	333 400	512 100	65%
Hankkeelle myönnetyt avustukset vuosille 2019- 2021	445 000	3 750 000	4 195 000*	6 350 000	66%
Tulot yhteensä	445 000	4 083 400	4 528 400	6 862 100	66%

* Lahden kaupunki 950 000 €

* Valtio 3 000 000 €

* EU 245 000 €

Huomioita talousseurannasta:

- Hankkeen kokonaiskustannuksista on toteutunut 31.3.2021 mennessä 52 %.
- Ajallisesti projektista on talousseurantajakson lopussa takana 19 kk.
- Ajallisesti projektista on jäljellä 13 kk.
- Yritysyhteistyöstä saatavat tulot ovat 512.000 euroa (netto).
- Ympäristöministeriön vuoden 2020 avustuksesta jäi käyttämättä 420.000 euroa ja se siirtyi käytettäväksi vuodelle 2021.
- Siirtynyttä avustusta on kohdennettu erityisesti kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen.

- Syksyn ja kevään tapahtumista säästyneet eurot on kohdennettu virtuaalitudiopalvelun hankintaan.
- Virtuaalitudio rakennettiin yhteistyössä LAB-ammattikorkeakoulun StartHubin kanssa.
- Studiota käytetään noin kolmeenkymmeneen virtuaalisesti toteutettuun tapahtumaan.
- Koronarajoituksista johtuen avajaisten määrärahasta osa siirrettiin päättäjäisten toteutukseen.

Kestävä Lahti – säätiö sr

Y-tunnus: 3130216-7

Lahden kaupungin ja Hämeen kauppakamarin lisäksi ympäristökunnista Asikkala, Heinola, Hollola ja Orimattila ovat lähteneet Kestävä Lahti-säätiön perustajiksi sijoittaen myös peruspääomia.

Kestävä Lahti-säätiön perustajat ja peruspääomat ovat:

Lahden kaupunki	60.000
Hämeen kauppakamari ry	20.000
Hollolan kunta	10.000
Heinolan kaupunki	10.000
Orimattilan kaupunki	10.000
Asikkalan kunta	10.000

Kestävä Lahti – säätiön hallituksen jäsenet:

Liikanen Erkki (pj)
Leppänen Laura (vpj)
Eerikäinen Jussi
Ikola-Norrbacka Rinna
Komu Pekka
Pantsar Mari
Hannele Pokka
Santapukki Simo
Valanta José
Yleisvarajäsenet
Parkkonen Jari
Järvinen Kirsi
Pieski Osmo

TULEVAISUUTEEN ULOTTUVAA VAIKUTTAVUUTTA

Monipuolisilla tavoitteilla ja mittareilla seurataan jatkuvasti teemavuoden vaikuttavuutta. Useat mittarit kertovat myös laajemmin Lahden alueen kehittymisestä sekä menestymisestä muun muassa tulevissa rahoitusohjelmavalmisteluissa. Ympäristöpääkaupunkivuoden mahdollisimman laaja hyödyntäminen ja eri toimijoiden osallistuminen sen tekemiseen luo kokonaisuutena vaikuttavuutta. Vaikutukset ulottuvat myös varsinaisen projektin kestoja paljon pidemmälle. Vuoden 2021 aikana käynnistetään paljon yhteistyötä ja toimintaa, joka vakiintuu, kehittyy eteenpäin ja jatkuu varsinaisen teemavuoden jo loputtua.

Tiiviissä yhteistyössä kaupunkiorganisaation kanssa seuraavaksi päätetään vaikuttavuushankkeista, joihin vuoden aikana panostetaan erityisesti, jotta niiden vaikuttavuus taataan myös vuodesta 2022 eteenpäin. Osana tätä työtä on erityisesti määriteltävä tarkkaan vaikuttavuushankkeiden omistajuus kaupunkiorganisaatioissa sekä sen läheisissä sidosryhmissä.

YPK-ohjelman tavoite	Tarkennettu tavoite	Mittari	Mistä tieto saadaan?	Tilanne Q1/2021
Sujuva ja hyvinvointia lisäävä arki	Asukkaiden ja yritysten tietoisuus ympäristöpääkaupunki-vuodesta kasvaa ja he osallistuvat aktiivisesti vuoden tapahtumiin sekä projektien hakuun	Osallistujien määrä Kestävä Lahti -säätien itse järjestämissä tapahtumissa (virtuaaliset ja fyysiset erikseen)	Jatkuva raportointi	Elämysten puisto n. 50 000 kävijää; virtuaaliset tapahtumat 6000 osallistujaa
		Yleisömäärä projektitukea saavien kumppaneiden tapahtumissa	Projektien loppuraportit 2020–2021	Ei vielä tietoja
		%-osuus asukkaista, jotka ovat tietoisia YPK-vuodesta	2020–2021, Kuntalaiskysely ja KAPA-tutkimus	Vuoden 2020 lopussa yli 90 %
		%-osuus myönteisesti asiaan suhtautuvista asukkaista	2020–2021, Kuntalaiskysely ja KAPA-tutkimus	KAPA (2020): 46 % Kuntalaispulssi (Q1/21): 76 %
	Projektituki kiinnostaa paikallisia yhteisöjä	Projektitukihakemusten määrä, rahoitettujen projektien määrä, projektien vaikuttavuuden arviointi	Projektitukien hakukierrokset (hakemukset + rahoitetut projektit) + ulkopuolinen vaikuttavuuden arviointi	Projektihakemusten määrä: 356 kpl Rahoitettuja projekteja: 60 kpl (ml. innovaatiokilpailun 1.vaihe) Vaikuttavuuden arviointi myöhemmin

	Projektituki lisää Päijät-Hämeen toimeliaisuutta ja työpaikkoja	YPK-projektituen kautta syntyneet työpaikat ja aktiivisuus (työtunnit ja talkootunnit)	Loppuarviointi 2021–2022	Ei vielä tietoja
	Lahden seudun kuntien työnantajamaine kehittyi YPK-vuoden aikana myönteisesti	Lahden kaupungin henkilöstökysely + muiden kuntien henkilöstökyselyt (tyhy)	Tyhy-kyselyiden tulokset v. 2019–2021	Ei vielä tietoja
Parhaat ratkaisut kestäviin kaupunkeihin	Ympäristöpääkaupunkivuosi edistää yritysyhteistyötä EU Green Deal ja EU elvytyspakettirahoituksen valmistelussa	Yhteistyössä yritysten kanssa valmistellut hankkeet (kpl) ja haettu rahoituksen kokonaismäärä (euroa)	Tilanne v. 2021 loppuun mennessä	Ei vielä tietoja
	Lahden seudun parhaat ympäristöratkaisut löytyvät muille kaupungeille ja yrityksille helpolla ja hyödynnettävällä tavalla	Tuotteistetut ympäristöratkaisut Lahden seudulta, kpl	Ei vertailua, lopputilanne raportoidaan v. 2021 lopussa	Ei vielä tietoja
	Julkisissa hankinnoissa huomioidaan ekologinen ja sosiaalinen kestävyys entistä useammin	Ympäristökriteerit ja sosiaaliset kriteerit Lahden kaupungin julkisissa hankinnoissa (% tai kpl)	Kehitys v. 2019–2021	Ei vielä tietoja
	Ympäristöpääkaupunkivuosi koostuu vaikuttavan kaupunkiyhteistyöverkoston	Yhteistyökaupunkien määrä, kpl (YPK-vuoteen kytkeytyvä yhteistyö tapahtumissa, viestinnässä tai kehityshankkeissa)	Ei vertailua, tilanne raportoidaan v. 2021 lopussa	Ei vielä tietoja
	Ympäristöpääkaupunkivuosi lisää suomalaisten kaupunkien yhteistä näkyvyyttä ympäristöasioissa	Kaupunkien välisessä yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet, kpl määrä	Ei vertailua, tilanne raportoidaan v. 2021 lopussa	Järjestetty 3 kpl European dialogue for sustainable cities sarjoja
Ympäristöpääkaupungin näkyvyys	Teemavuoden vaikuttavuuden arvioinnissa huomioidaan kaikki kestävä kehityksen näkökulmat	Koko YPK-vuosi arvioidaan ulkopuolisen asiantuntijan toimesta YK:n kestävä kehityksen mittareita hyödyntäen	Ei vertailua, tilanne raportoidaan v. 2021 lopussa	Ei vielä tietoja
	Teemavuosi kiinnostaa yrityksiä toiminta-alustana	Yhteistyökumppani-yritysten lukumäärä (pääkumppanit + valtakunnalliset kumppanit + alueelliset kumppanit)	Tilanne v.2020 lopussa ja v.2021 lopussa	Yhteistyökumppaniyrityksiä (pääyhteistyö, yhteistyö) 14 kpl, Tekijä-yhteistyössä n. 10 kpl

	Lahden teemavuosi kiinnostaa asiantuntijoita	Asiantuntijadelegaattien määrä, vierailut + virtuaaliosallistujat	Jatkuva raportointi	Virtuaalisissa tilaisuuksissa n. 6000 osallistujaa 2 delegaativierailua
	Teemavuosi kerää kansallista ja kansainvälistä mediahuomiota	Kansalliset ja kansainväliset mediaosumat, lukumäärä ja vaikuttavuus	Jatkuva raportointi	Mediaosumia perinteissä mediassa tarkastelujakson aikana 587 kpl, potentiaalinen tavoittavuus 1,5 miljardia henkilöä ja ansaittu mainosarvo on 13,5 milj. €